

NARODNI DNEVNIK

Iskaja vsak dan opetina, izvenredni medije in
pravnika.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, tuzemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znanje
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu šte. 13.623.

Reparacije.

Na zadnji seji ministrskega sveta je bilo sklenjeno, da se takoj prične z gradbo mostu med Beogradom in Pančevom. Most, ki mora biti v štirih letih gotov, bo veljal 21.009.628 zlatih mark ali okoli 273 milijonov dinarjev. Od tega zneska gre 16.819.106 zlatih mark na račun reparacij, ostalo vsoto (okoli 54 milijonov dinarjev) pa bo treba plačati takoj.

Ne tajimo, da je most med Beogradom in Pančevom potreben, pač pa trdimo, da je v državi še vse polno stvari, ki so neprimerno bolj potrebne kot pa ta most. Tako je — menda ne samo po našem mnenju — zveza Slovenije z morjem gotovo bolj važna, kot pa zveza Pančeva in Beograda in tudi bi zveza Slovenije z morjem dala državi vse drugačne dohodka kakor jih pa bo dal novi most. In pri tem ne bi bila zveza Slovenije z morjem prav nič dražja od mostu v Pančevem, zato bi bil pa njen gospodarski pomen neprimerno večji.

So pa tudi še druge stvari, ki so neprimerno bolj važne od mostu pri Pančevem in tudi za Srbe, če že morajo interesi prečanskih krajev biti vedno na zadnjem mestu. Tako bi bilo mnogo boljše, če bi se izdalo onih 270 milijonov za izboljšanje našega prometa ali pa za pravo cest, ker kaj nam koristijo novi mostovi, če so pa stare ceste neuporabne.

Toda že čujemo ugovor, da bo most zgrajen na račun reparacij. Predvsem moramo ugovarjati, da je to samo deloma res, ker onih 54 milijonov, ki jih bo treba plačati takoj bo šlo iz proračunskih sredstev, to se pravi predvsem iz slovenskih in hrvaških žepov, ker iz teh se dobiva še vedna največ davkov. Zato pa si dovoljujemo vprašati: Kakšno vsoto pa je vlada namenila za investicije v Sloveniji, ker pravica zahteva, da država, če se že iz proračunskih sredstev uporablja denar za investicije, skrbi za investicije v vseh pokrajinah, ne pa samo v eni pokrajini. Dosedaj pa o teh investicijah nismo čuli nič drugega, kakor da je še skromna postavka v višini 2.400.000 dinarjev za celjsko upravno sodišče bila črtana.

Pa treba je izpregovoriti besedo še o reparacijah samih. V Beogradu se je udomačilo prepričanje, kakor da je vse, kar se dobi potem reparacij, sploh zastoj. Zato se nabavljajo na račun reparacij tudi najbolj nepotrebne stvari, kakor to dokazuje sredobežni stroj beograjske univerze. Ampak na svetu je stvar taka, da ni nobena stvar zastoj in to bi zlasti dobro morali vedeti v Beogradu, kjer znajo nam Slovencem vsako stvar tako divno drago zaračunati. Reparacije je treba tudi plačati in sicer jih plačuje vsa država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zakaj reparacije so v ozki zvezi z odplačevanjem medvojnih dolgov in te mora odplačevati vsa država in predvsem prečanski kraji, ker plačujejo tudi ti največ davkov. Absolutno pa ne gre, da bi večno veljal egoistični napor Beograda, da morajo prečani plačevati pač medvojne dolge, da so morali z relacijo 1:4 in z 20 odstotnim odtegljajem pri žigosanju bankovcev plačati še posebno vojno odškodnino Beogradu, da pa ima na reparacije pravico edino Beograd.

Ne, reparacije prejema kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev in ne samo kraljevina Srbija, zato pa morajo enkrat tudi prečanski kraji prejeti kaj na račun nemških reparacij. Ne gre, da bi se v enem delu države na račun reparacij zapravljalo denar, dočim druge pokrajine ne dobe niti najnujnejših stvari.

In zato pravimo, če se zgradi most pri Pančevem, potem mora tudi Slovenija

Volivno borba.

RADIKALNI SHOD V BEOGRADU.

Beograd, 17. januarja. Včeraj dopoldne je imela radikalna stranka za mesto Beograd v veliki dvorani hotela Paris velik volivni shod. Govoril je tam najprej minister Boža Maksimović. Baval se je z vprašanji ustave ter opisoval politiko radikalne stranke. Radikalna stranka je igrala eno najpomembnejših vlog pri sprejetju sedanje ustave. Ona na noben način ni hotela dovoliti, da bi se v ustavo sprejeli pokrajinski zbori stare Avstrije in pokrajinsko zakonodajstvo. Glede samouprav je naglašal, da se je radikalna stranka v preteklosti zanje vedno zavzemala.

Po sporazumu HSS z radikalno stranko sta dve največji stranki v državi prišli na vlado. Tako je nastopil moment, ko se je imela izvesti ustava, ki govori o samoupravah. HSS je bila 1925 prevzela obveznost, da v sporazumu z radikalno stranko integralno izvede ustavo.

Maksimović je naglašal, da ne govori kot minister, temveč kot prijatelj, čeprav so pisali, da bosta tu nastopila dva govornika, ki zastopata »kunda in kaso«. Tako je namreč pisala samostojno demokratska »Reč«.

Za njim je govoril še finančni minister Marković, ki je poudarjal važnost oblastnih volitev.

SKUPEN SHOD RADIKALOV, NEMCEV IN MADJAROV V SOMBORU.

Sombor, 17. jan. Tu je bilo včeraj veliko zborovanje radikalov, na katerem je v imenu radikalne stranke govoril Marko Trifković, v imenu nemške stranke dr. Kraft, v imenu madjarske stranke Prokopin in v imenu bunjevačko-šokaške stranke dr. Jožić. Te štiri stranke namreč nastopajo v somborskem okrožju s skupno listo. Na shodu je bilo navzočih okrog 10.000 ljudi. Prvi je govoril Marko Trifković, in sicer o pomenu pokojnega Nikola Pašića za stranko in za državo. Orisal je zgodovino sporazuma v HSS, a pri tem obsojal Radića kot politika. Trifkovićev govor je bil pozdravljen z velikim odobravanjem. Ko so končali tudi drugi govorniki, ki so pojasnjevali, zakaj nastopajo skupno z radikali, je bila sprejeta resolucija, v kateri se je naglašalo, da združene stranke vidijo v tem skupnem nastopu pričetek boljšega narodnega razvoja.

AMNESTIJA ZA VSE PO OBZNANI PROTI HSS OBDOBJE.

Beograd, 17. jan. Pavle Radić je takoj po svojem povratku v Beograd napravil v tek vprašanje likvidacije vseh obsodb, ki so bile izrečene na podlagi »obznane«. V ta namen se je sešel s predsednikom vlade Uzunovićem, s pravosodnim ministrom dr. Sršićem in z notranjim ministrom Božo Maksimovićem. Na vseh teh sestankih so govorili o amnestiji. Dodelili so se, da se iste obsodbe, ki jih je izrekla policija lahko na predlog notranjega ministra amnestirajo. Pa tudi obsodbe, ki so jih izrekla sodišča, se lahko amnestirajo z ukazom ministra za pravosodje. Ni znano, ali je bil kdo od HSS obsojen na osnovi zakona o zaščiti države. Formalna odločitev o vseh teh vprašanjih bo izdana čez nekaj dni, in sicer kakor izgleda, brez zaslišanja ministrskega sveta. Sodi se, da bodo ukazi pristojnih ministrov predloženi kralju v podpis še pred oblastnimi volitvami.

dobiti svoje, ker tega večnega zapostavljanja je dosti — več ko zadosti!

VELIK MADJARSKO - RADIKALNI SHOD V SUBOTICI.

Subotica, 17. jan. Včeraj je bilo v Subotici pred mestno hišo veliko zborovanje radikalov in Madjarov. Na shod je prišlo preko 400 ljudi. Govoril je predsednik finančnega odbora in radikalski poslanec za Subotico dr. Radonjić. Izrazil je pozdrave predsednika vlade Uzunovića, nato pa je nadaljeval govor v madjarsčini. Shod se je končal v najlepšem redu.

LJUBA DAVIDOVIĆ V SUBOTICI.

Subotica, 17. januarja. Sinoči ob 9. je došel v Subotico Ljuba Davidović, da priredi shod za svoje pristaje.

KOMUNISTIČEN SHOD V ZAGREBU.

Zagreb, 17. jan. Včeraj dop. so imeli v hotelu Royal zborovanje komunisti iz Zagreba. Govorili so razni govorniki, ki so kritizirali današnje politično stanje ter poudarjali potrebo skupnega nastopa delavcev pri sedanjih volitvah. Posebno so se govorniki obračali proti davkom in grajali deležanje posameznih strank. Glavni govornik je bil Krndelj, zastopnik v občinskem svetu v Zagrebu. Policiji ni bilo treba intervenirati, bila pa je pripravljena.

SHOD FEDERALISTOV V ZAGREBU.

Zagreb, 17. jan. V dvorani Hrvatskega Sokola je imela včeraj skupščina Hrv. feder. seljačka stranka. Shod je bil dobro obiskan. Otvoril ga je podnačelnik občinskega sveta v Zagrebu Krčelić. Razni govorniki so opisovali borbo hrvatskega naroda za samostojnost. Profesor Handžek je poudarjal, da je narod samo proti centralizmu, nasilju in proti »kundak«. Na koncu so v dvorani odpeli hrvatsko himno in se nato mirno razšli.

PRIBIČEVIĆ SHOD V ZAGREBU.

Zagreb, 17. jan. V Musikhalle so imeli ob pol 11. zborovanje samostojni demokrati. Govoril je Svetozar Pribičević. Grajal je pestovanje vladnih predstavnikov posebno sreskih poglavarjev, ki se rekrutirajo ponajveč iz odpadkov družbe, došli iz Srbije. Posledica tega je, da se bo počasi beseda »radikal« istovetila z besedo »Zločinec«. V tem tonu je Pribičević nadaljeval do konca. Proti eksponentom sedanjega režima govorec je rekel, da se jih je treba rešiti in postopati proti njim kakor proti kužnim boleznim.

SLOVAKI VSTOPIJO V ČEHOSLOVAKŠKO VLADO.

Praga, 17. januarja. Slovaki so se sporazumeli s Čehi za vstop v vlado. Slovaka ljudska stranka dobi dve ministrstvi.

GRIPA V ZAGREBU.

Zagreb, 17. jan. Epidemija gripe, ki se je razširila po vsej Evropi, se je te dni zelo razširila tudi v Zagreb. Je že več sto bolnih, toda brez težjih posledic. Bolezen se konča že po nekaj dnevih. Ob nastopu se temperatura nenadno zviša do 39 in 40 stopinj C. Pojavijo se bolečine v kosteh in mišicah, posebno v glavi in vratu. Bolnik ima hud katar. Zdravniki priporočajo izpiranje ust z zredčenim vinskim kisom, limono ali alkoholom.

SPORTNE VESTI.

Zagreb, 17. jan. Včeraj se je odigralo 2. kolo pokalnih tekem. Igrali so: Hašk: Olympia 14:0; Viktoria:Atena 11:2; Gradjanski:Berongaj 6:2; Železničarji:Sokol 3:0; Sava:Concordia 2:1; Croatia:Makaby 10:0; Ilirija:Maksimiri 4:0.

Jovan Cvijić.

Beograd, 17. jan. Včeraj ob 6. zjutraj je v Beogradu po težki bolezni umrl Jovan Cvijić, največji srbski učenjak, predsednik Akademije znanosti, univerzitetni profesor in učenjak svetovnega slovesa, ki je spisal preko 400 del.

Jovan Cvijić se je rodil dne 12. decembra 1865 v Loznici, kamor so se bili njegovi starši naselili. Tam je dovršil dva razreda gimnazije, tretji in četrti razred je dovršil v Šabcu. Ze v tem času so nanj zelo vplivale seljaške ideje. Od l. 1889 do 1892 je študiral na dunajski univerzi geografijo in geologijo in tam tudi promoviral. L. 1893 je postal profesor »Velike škole«, l. 1894 pa je osnoval »Geografski zavod«. Leta 1902 je bil od prške univerze poklican za rednega profesorja fizične geografije, vendar se je za to čast kmalu zahvalil. Leta 1907-1908 je bil rektor univerze. Leta 1918-1919 je bil predsednik etnografskega odbora naše delegacije na mirovni konferenci v Parizu. Leta 1919-1920 je bil zopet rektor univerze.

Prvo njegovo delo je izšlo l. 1883, in sicer: »Prilog geografskoj terminologiji«. Za tem pa je napisal še veliko število knjig in spisov v našem, francoskem in nemškem jeziku.

Za svoja dela je bil Cvijić mnogokrat odlikovan. On je bil predsednik Kraljevske srbske akademije znanosti, dalje je bil častni doktor Sorbonne v Parizu in češke univerze v Pragi, dalje častni član akademije znanosti v Pragi, Učenega društva v Pragi, Jugoslovenske akademije znanosti v Zagrebu, Geografskega društva v Amsterdamu, Berlinu, Ženevi, Londonu, Münchenu, Pragi in na Dunaju. Bil je tudi imetnik zlatih svetinj Geografskih društev v Londonu, Newyorku in Parizu.

Vse svoje življenje je Cvijić sodeloval pri vseh nacionalnih in socialnih problemih svojega naroda.

Pred letem dni je radi bolezni prenehal s predavanji. Od tedaj naprej ga je ležil dr. Dragič. Cvijić je bolehal že od l. 1911. Imel je kamne v žolčnem mehurju. Po vojni so se kot posledice te bolezni pojavili tudi simptomi srčne napake. Prvič se je zaradi srca potožil ob času plebiscita na Koroškem, ko je bil tja poslan kot predsednik komisije za razmejitve.

Med boleznijo se je za Cvijića mnogo zanimal tudi kralj.

Cvijiću so v petek začele otekati roke in noge, predsinočnim pa ga je prijel močan kašelj. Bolnik je težko dihal. Ob 10. je zaspal, toda vsako uro se je zbudil in zahteval vode. Včeraj ob 5. zjutraj se je nakrat prebudil in nastopila je agonija, ob 6. pa je izdihnil.

Po njegovi smrti so takoj začeli prihajati v hišo univerz. profesorji, francoski poslanik Grenard, Nj. Vel. kralj, in potem še tekom dneva razni odlični mošje. — Truplo umrlega so sinoči prenesli v Geografski institut v novem poslopju beograjske univerze. Pogreb bo 18. januarja ob pol 10. dopoldne.

Cvijićeva smrt je izzvala v Beogradu med prebivalstvom veliko žalovanje. Za pogreb pričakujejo delegacij od vseh strani. Prejkone se bo tudi kralj osebno udeležil pogreba.

V Beogradu so bile odpovedane vse svečanosti, na javnih poslopjih pa so razobešene črne zastave.

Slava njegovemu spominu!

SLS načelno pripravljena vstopiti v vladu.

Na mariborskem volivnem shodu je imel dr. Korošec velik političen govor, ki je bil zlasti zanimiv vsled njegovega odgovora na Uzunovičevu povabilo za vstop v vladu. Na to vabilo je odgovoril dr. Korošec tako-le:

»Mi smo načelno za to, da vstopimo v vladu, toda samo pod pogojem, da s svojim vstopom v vladu koristimo svojemu narodu, ne pa samo posameznim osebam, ki bi slučajno postale ministri. Ako naša stranka vstopi v vladu, se mora v Sloveniji poznati, da je sedaj v vladi stranka, ki ima zaupanje vsega slovenskega naroda. Samo zavoljo lepšega, kakor sta to lahkomišelnost storila, kadar koli sta bila povabljeni v vladu, dr. Zerkov in Pucelj, pa mi ne gremo v vladu. O prodaji katerekoli točke našega programa ob tej priliki pa ne dopuščamo nobenega govora. Treba pa je tudi popraviti neko govorico, ki se uporno širi za našim hrbtom, in ta je, da mi načelno nečemo z radikalno stranko v vladu. To ni res! Mi mogoče ne bi šli z vsako osebo iz radikalne stranke v vladu, pač pa nimamo razloga kar splošno in načelno odklanjati sodelovanje z radikalno stranko. Če nas g. Uzunović danes spet snubi za svojo vladu, potem mora tudi vedeti in se spomniti, kaj se je godilo na božični večer. Zato se g. Uzunović ne sme delati in ponašati tako, kakor da bi se oni večer med nami ne bilo nič pripetilo in kakor da bi on ne nosil nobene krivde za to, da ni prišlo do našega vstopa v vladu. Treba je sedaj novega razgovora, v katerem naj se ustvari možnost ali nemogućnost našega sodelovanja. Kratko pa lahko rečemo na vabilo g. Uzunoviča: Naša vrata niso zaprta. Mi smo čutili trkanje g. Uzunoviča in čakamo, da vstopi in se z nami razgovarja in pogaja.«

Izjava dr. Korošca nam je v zadoščenju, ker je najsijajnejši dokaz, kako prav smo imeli svoje čase, ko smo nastopili s trditvijo, da je za SLS pravo mesto samo v vladi. Našega poziva pa tedaj ni

sprejela SLS, temveč nam očitala neiskrenost in shišno. Toda že tedaj je bilo ravno tako ko danes jasno, da mora Slovenija priti v vedno težji gospodarski položaj, če ne bo navzoča tam, kjer se odloča o državnem denarju. Da je Slovenija zastopana v vladi, je v prvi vrsti gospodarsko vprašanje in šele v drugi politično. In danes spoznava to vsa javnost in da je do tega spoznanja prišlo, je v prvi vrsti naša zasluga.

Beseda dr. Korošca je bila jasna in sedaj treba, da izpregovori tudi Beograd jasno besedo. Nobeni izgovori niso več mogoči in negativen ali pa nalašč s pretilanimi pogoji zasoljen odgovor Beograda more Slovenija sprejeti le kot dokaz, da Beograd ne imeti Slovencev v vladi, da je čisto pod vladu plemenskega šovinizma. To bodi pribito tudi z naše strani in to vsled tega, ker nismo pristali SLS in torej nimamo nobenega strankarskega vzroka ogrevati se za vstop SLS v vladu.

Toda kot Slovenci zahtevamo, da so Slovenci zastopani v vladi, ker nečemo biti državni narod samo na papirju, temveč dejansko. Prav lahkomišljeno se igra Beograd z ognjem, če te slovenske zahteve ne bi upošteval, ker menda tudi Beograd ve, da je zunanje politični položaj tako napet, da je v največjem državnem interesu najožje sodelovanje vseh Jugoslovancev. Z bratstvom postopanjem do Slovencev mora Beograd dokazati vsem državam na Balkanu, da ne pozna hegemonističnih teženj, temveč da je pravi brat tudi tedaj, kadar je močnejši.

SLS je pokazala dobro voljo, sedaj jo mora pokazati še Beograd in potem bomo storili velik in pomemben korak na poti h končni konsolidaciji države.

Če pa Beograd te dobre volje ne bi pokazal, potem bo ta konsolidacija pač onemogočena in ni težko izračunati, da bo zle posledice tega v prav izdatni meri občutil — tudi Beograd.

je že sklenil zelo važen sporazum in sicer na podlagi projektoratskega pakta. Z drugimi besedami: Italija si snuje svojo najemniško armado, ker ne veruje, da bo Ahmed Zogu vzdrževal pod orožjem ono število ljudi, za katero prejema redno podporo iz Rima. Ravno tako smatrajo, da bo dala albanska vojska pod poveljstvom italijanskih častnikov boljše rezultate v zavojevalni akciji, ki jo pripravlja Italija na Balkanu.

Šel te nove italijanske vojaške misije general Camiccia je že pred nekaj dnevi prispel v Tirano in je že odpotoval v Skader, da pre-

gleda tamkajšnje regularne čete. Hkrati pa so se v Draču izkreli tudi ostali člani misije razen višjih italijanskih častnikov. Ti častniki so se sedaj v Draču. V Tirani jih pričakujejo danes ali jutri.

Poleg vsega tega pa ni izključeno, da Mussolini zopet zahteva od naše vlade, da kakor pred kratkim izda komunikacije o našem skupnem in prijateljskem sodelovanju z Italijo v vseh zadevah tičečih se Albanije. Mussolini je zato sposoben, kakor bi bili sposobni tudi naši merodajni politiki v Beogradu, da tej zahtevi ucede.

Politične stranke in strankarska pripadnost.

Z nastankom moderne države in razvojem parlamentarizma, so se v življenju narodov pojavile tudi politične stranke. Danes si moderne organizacije zakonodajne oblasti brez razvitega strankarskega življenja ne moremo misliti. Za nastanek politične stranke pa je treba skupine organiziranih ljudi, ki jih družijo v bistvu enaka programatična naceja. Ni dvoma, da so nam politične stranke potrebne, saj imajo one v moderni demokraciji nalogo, da organizirajo javno mišljenje nesporno je, da vsi ljudje ne morejo biti istih nazorov z ozirom na vse pojave javnega življenja. Diferencijska mišljenja je nujna. S tem v zvezi pa je seveda tudi nastanek različnih političnih strank, ki razvijajo povsem raznovrstne kulturne, socialne in gospodarske programe. Strankarska borba pa je tako neizogibna. Ona pa je tudi nujna in potrebna, kajti jasno je, da se le v solidni borbi izkristalizirajo mišljenja in da bo iz te borbe izšel kot zmagovalci le tisti, ki je v svojih prizadevanjih najbolj realen in s tem sposoben združiti pod svoj strankarski prapor kar največ pristavev. Udeleževanje v tej smeri je gotovo smoter vsake stranke, kajti glavni in končno tudi edini cilj ji mora biti ta, da pride na krmilo države, saj ji je v tem slučaju dana možnost, da realizira svoj program tudi v praksi.

Le žal, da se navadno v tem primeru pričena za stranke nova, ne več idealistična, marveč materialistična epoha. V tem pogledu nam daje zlasti naše povojno politično življenje obilo primerov za globoko razmišljanje. Ni malo gradivo v naši novejši politični zgodovini, da gledajo v tem položaju vse stranke na vse pojave javnega življenja zgolj s svojega ozkega strankarskega vidika in da pri tem zanemarijo splošne državne interese. Zato postaja strankarska organizacija važnejša od vsega drugega, s čimur pa se seveda veča tudi opasnost, da se stranke izneverjajo svojim idealno zasnovanim programom. Stranke postajajo v tem navadno le

biro za eksploatacijo oblasti, kar ima običajno za posledico veliko rakrano javnega življenja — korupcijo. Te zlorabe voditeljev strankarskih organizacij imajo seveda tudi pri treznem volilstvu svoj odmev, ki se izraža v tem, da postajajo volilci nezadovoljni z vodstvom in s celokupnim udeleževanjem stranke.

Mar naj volilec gleda vse to izdajanje programa mirno? Mar naj odobrava vse početje stranke in vse njeno napačno udeleževanje — zgolj v interesu strankarske discipline? V današnjih razmerah biti fanatičen in odločen pristav te ali one stranke je skoraj nemogoče. Z ozirom na vse to smatramo, da je za treznega volilca logična konsekvence ta, da voli po svojem lastnem prepričanju in predavku in odda svoj glas za ono stranko, koje javno udeleževanje je v danih prilikah v najožji zvezi s potrebami naroda. Treba je, da se tudi mi povzdignemo do višine drugih kulturnih narodov, ki so že davno zavrgli načelo stalne strankarske pripadnosti in se postavili na drugo, gotovo bolj pravilno stališče, kot mu velevala zdrava pamet, ne pa stranka.

Sodimo stranke po njihovem faktičnem udeleževanju in zavračamo tiste, ki smatrajo, da imajo kot voditelji strank neomejeno oblast nad svojimi volilci.

In poleg vsega tega mora priti v poštev še drugo in važnejše stališče — to je poštenost voditeljev političnih strank. Kot se zahteva od slehernega človeka, da je pošten v privatnem, tako mora biti tembolj tudi v javnem življenju.

Naj služijo le skromne vrstice v razmislek našemu volilstvu z ozirom na predstojajoče volitve v oblastne skupščine.

Gotovo je, da bo tudi v našem političnem življenju zavel nov duh, če se bodo vsi volilci pri teh volitvah odločili za geslo:

»V boj za načelnost, v boj za poštenost!«

Bivši strankar.

Vojaške priprave proti naši državi.

Beodrajska »Politika« z dne 15. januarja prinaša pod gornjim naslovom sledeči dopis iz Tirane:

Naši prijatelji Italijani nadaljujejo. Brez kakvega obotavljanja in brez vsakega obzira. Povsem izgleda, da jim je že vseeno kaj v Beogradu mislijo o njihovem prodiranju na Balkan in kako bo sprejela Evropa njihove zavojevalne priprave. Da pa tako delajo, je potrebno, da so brez skrbi radi kakke tuje intervencije, oziroma da so vsi vsaj sigurni, da jih ostale velesile ne bodo motile pri pri delu. Le na ta način se more pojasniti njihova brezobzirnost v akciji, ki ni toliko naperjena proti neodvisnosti Albanije temveč direktno in samo proti naši državi.

Zadnji dogodki v Tirani, Draču in Valoni dokazujejo to najbolj. Kombinirana akcija Italijancev, Bolgarov in Albancev se sistematično izvaja. Cilj tej akciji je naša Južna Srbija. Na to našo pokrajino so naperjeni vsi njihovi napori.

Po primeru makedonstvujuščih, katerih akcija je zopet v rokah rimskih agentov, so se tudi albanski »kosovari« (kosovski komite) popolnoma postavili v službo Italijancev. In to za mnogo nižjo ceno. Nato pa jih je opogumil tudi sam Ahmed beg Zogu. Pod njegovim pokroviteljstvom je reorganiziran po podpisu tiranskega pakta kosovski komite, ker ni v Albaniji več Hasana Prištine in njegove skupine. Člani novega kosovskega komiteja so: Avin Gilana, Salih Hoča in Abdurman Krosi. Vsi trije so najintimnejši prijatelji predsednika albanske republike, ter so vsakdanji gosti tudi v italijanskem poslani-

štvu. Prav pogosti pa so njihovi obiski pri baronu Aloisiju zadnje dni. Bilo je očividno, da se nekaj pripravlja. Minister notranjih del Musa Juka je tudi prisostvoval tem sestankom, kar je seveda vzbudilo še večjo pozornost v krogih tukajšnjih inozemskih predstavnikov. Ni pa bilo treba dolgo čakati na odkritje skrivnosti, ki se je kuhala v hiši barona Aloisija.

V Tirani se trdi da so »kosovari« izdelali z italijanskimi predstavniki v Albaniji cel načrt za akcijo med Albanci v Južni Srbiji. Ta njihova akcija naj se takoj prične, tako, da bi skupno z akcijo makedonstvujuščih pripravila tako dolgo pričakovano »revolucijo« v naši Južni Srbiji. Kosovari so organizirali več troje ljudi, ki imajo nalogo, da preidejo na naš teritorij in da pripravijo med našimi Arnauti na spomlad nastajo.

Pred tremi dnevi je dospel v Drač tudi denar za finansiranje tega »kosovarskega« pokreta. Ta denar je dospel z italijansko ladjo Brioni. Izkrean je bil pomoči in v prisotstvu uradnikov in obojba italijanskega poslanstva. Naslednji dan po tem so bili vsi trije člani izvršnega komiteja »Kosovarov« pri baronu Aloisiju in se veruje, da so sprejeli prvi obrok obljubljenih pomoči za organiziranje troje na našem teritoriju.

V informiranih krogih v Tirani, se trdi, da so »kosovarske« trojice že prišle s prehajanjem na naše ozemlje. Obstoje znaki, ki to popolnoma potrjujejo.

Neodvisno od te akcije kosovskega komiteja je prišla oficialna Italija tudi z reorganizacijo regularne albanske vojske. O tem se

Arnold Höllriegel:

ANEKDOTA.

Tudi po njenem odhodu je govorila vsa Amerika o rumunski kraljici. Da, sedaj, ko je že odšla, postajajo anekdote vedno številnejše, boljše in bolj resnične. Šele včeraj sem slišal zgodbo o dineju, ki so ga priredili veliki bankirji z Walseeta kraljici na čast takoj po njenem prihodu v Newyork. Ker je bilo najetje posojila, recimo, tudi med cilji, ki jih je hotela visoka gospa s svojim potovanjem doseči, ji ta prilžnost ni bila ravno neljuba, da poigrtira za posojilo. Zato je bila z njimi prav prijazna. Svojega soseda pri mizi, groteskno bogatega moža, je vprašala s svojim znamenitim ponosnim in blagim nasmehom: »Ali je res, da ste ameriški finančniki tako hladni in računajoči ljudje zlasti, kakor pravijo, in da niste nobenemu človeškemu čustvu dostopni. Ne, tega ne morem in nečem verjeti!«

Dolarski kralj se je ozrl na rumunsko kraljico, mislim, da še dokaj prijazno, toda nekako nezaupljivo, kakor navadno vsi bankirji, kadar jim kdo govori o človeških čustvih. Nato pa je rekel: »Človeška čustva? Ali smem Vašemu Veličanstvu povedati malo zgodbo z Walseeta?«

»O, prosim, prosim!« odvrne kraljica s svojim najlepšim pogledom. Mogoče je rabila zgodbo za serijo člankov, za katero se je s pogodbo zavezala, da jo napiše za neki časopisni sindikat.

»Nekoč je bil na Walseetu,« je pripovedoval milijarder, »bogat bankir, ki je imel samo eno oko. Toda tega ni mogel nihče opaziti, kajti pustil si je v Evropi izgotoviti od nekega umetnika za drag denar stekleno

oko, ki je bilo živemu očesu popolnoma enako. To oko je nosil v prazni, očesni votlini in nihče ni opazil razlike. Toda nekega dne je vprašal bogataš svojega tajnika, ki ga je prav dobro poznal: »Kaj misliš, katero moje oko je stekleno?« — »Levo!« je takoj odvrnil tajnik. — »Da, odkod pa to veste?« je srmel vznemirjen bankir z Walseeta. »Mogoče pa imitacija ni tako popolna, kakor sem mislil?« — »O stekleno oko je imenitno,« pravi tajnik, »in dolgo, dolgo nisem vedel, da vaše levo oko ni pristno. Potem pa, nekega dne — — —« In?« vpraša bogataš. — »Nekega dne,« odgovori tajnik, »sem natančno opazoval vaše levo oko in sem zapazil v njem neki blesk, da naravnost izraz nekega človeškega čustva in takoj sem vedel, da more to biti le ponarejeno oko — — —«

Kraljica Marija ni sprejela te zgodbe v svojo serijo člankov, ne vem, zakaj ne.

Kratke vesti.

Danski kralj je obolel na hripi. Bolezen je lažjega značaja.

Millerand je izjavil, da se umakne iz političnega življenja. Vzrok temu koraku je njegov poraz pri zadnjih volitvah v senat.

Francija nima niti enega brezposelnega delavca. Vsaj tako se je izrazil notranji minister Sarraut.

V sporu med Mehiko in Združenim državam nameravajo baje posredovati države Argentina, Chile in Brazilija.

Ch. Lucieto:

Spomini francoskega vojnega detektiva.

21. poglavje.

Strahovito delovanje nemških podmornikov.

Onim, ki ne vedo, kako strašna je bila podmorska vojska, svetujem, da si ogledajo pazno oba zemljevida, ki ju objavljam spodaj. Iz teh kart se razvidi, kako strašno je bilo delovanje nemških podmornikov ob francoskem obrežju. — Zemljevidi bodo priloženi pozneje knjigi.

Na teh kartah, ki smo jih strogo izpopolnjevali dan za dnem in ki smo jih imenovali »ladijska grobišča«, znači vsaka točka z imenom torpedirane ladje kraj, kjer počiva na dnu morja.

Treba je vedeti, da je izguba vsake teh ladij pomenila za Francijo izgubo življenske snovi, kajti skoraj vse so nam dovažale živil in streljiva.

In če si upajo nemški pisatelji govoriti o strogosti medzavezniške blokade, smo upravičeni jim odgovoriti, da ni bila ta blokada nikoli tako stroga kot ona, kiso jo skušali upostaviti na ta način, da so torpedirali na sto-

tine ladij, ne da bi se brigali za njih zastave in večinoma, ne da bi ladijo poprej na to opozorili!

Naš odgovor je bil strašen in uničujoč. Saj drugače nismo mogli odgovoriti! Kajti če bi se bili obotavljali uporabiti vsa sredstva, da preprečimo podmorsko vojno, bi se bili izpostavili nevarnosti, da izgubimo vojsko.

Zato smo tudi z navdušenjem zapuščali svoja pristanišča, in se podajali na lov na podmornike, kadar se nam javili, da se je eden teh piratov pokazal v onem delu morja, ki smo ga imeli braniti.

Večkrat so se ljudje spraševali, kako smo naredili, da smo sledili nemškim podmornikom, kadar so zapustili svoja oporišča v Zeebruggu in Ostendu.*

* Pristanišči ob belgijski obali, med vojno zasedeni od Nemcev. (Op. prev.)

Čeprav moram biti diskreten — videli boste takoj zakaj — hočem vam stvar razjasniti.

V principu so smatrali Nemci, ko so imeli zasedeno Belgijo, vse Belgijce za špijone v službi zaveznikov. Zato so tudi organizirali v Belgiji protišpijonažno omrežje, ki ga je bilo zelo težko predreti.

Kljub temu pa se imamo zahvaliti patriotizmu nekaterih Belgijcev in neustrašenosti naših agentov, ki smo jih mogli izkrcati v Belgiji, da smo dobili dan za

dnem poročila o prihodih in odhodih nemških vojnih ladij v teh dveh pristaniščih za podmornike.

Vsak dan je prišel v naš urad raport, ko je n. pr. sledeči:

Z. O. 3.

Ob 2. uri 6. minuti zjutraj je prišlo 5 podmornikov iz severne smeri v pristanišče.

Ob 11. uri 30 min. so trije od teh podmornikov odšli v južni smeri.

Ob 13. uri sta prišla v pristanišče dva podmornika in dve veliki torpedovki. Petnajst minut pozneje sta prispeli dve drugi torpedovki in štirje podmorniki. Teh 10 ladij je prišlo iz severozapadne smeri.

Ob 20. uri 3 min. so odšle štiri torpedovke s tremi dimniki in dve torpedovki s štirimi dimniki, s pogajenimi lučmi v jugovzhodni smeri.

Ostalo je v pristanišču: 14 torpedovk, priklenjenih na molo, 6 drugih torpedovk, zasidranih v kanalu in 16 podmornikov v svojih zavetiščih.

Dodatek: Treba je še omeniti, da je od danes, zjutraj naprej postavljen en podmornik poleg svetilniški ladji Schauwenhank, in da je 6 izredno brzih torpedovk dobilo povelje, da patrolirajo vsako noč 20 milij od obrežja pred Knocke in Westeapelle.

(Dalje prihodnj.)

Volilni shod SIS v Unionu.

Včeraj, v nedeljo dne 16. t. m. se je vršil v veliki dvorani hotela »Union« velik volilni shod SLS. Nepričakovano velika udeležba je osupnila menda sklicatelje shoda same. Udeležba sicer ni dosegla števila udeležencev protikorupcijskega shoda maja meseca, vendar pa je bila velika dvorana »Uniona« popolnoma polna, enako tudi galerije in to skoro izključno samih moških volilcev iz Ljubljane.

Shod je otvoril predsednik ljubljanske organizacije dr. Stanovnik, ki je takoj v začetku izjavil, da ne prikriva, da se je v organizaciji vršila težka borba in da je bila avtonomija te organizacije kršena. Toda osebne ambicije se morajo odstraniti, kadar to zahteva interes stranke. Tedaj mora nastopiti disciplina. Fronderje in stražarje pa prepustimo SDS. SLS je v Ljubljani sedaj tako močna, da bi mogla izvoliti tudi samega gospoda Josipa Turka, če bi se ta pravočasno pridružil SLS. Tako pa se je moral umakniti in oditi v Nemčijo, ker ga njegova stranka ni hotela kandidirati.

Prepir je bil v mestni organizaciji SLS, zdaj ga ni več, v svoji hiši pa ne rabimo nasvetov SDS. Krščanski socialisti bodo pri volitvah kot tih delavci največ prispevali k uspehu SLS v Ljubljani.

Nato pozdravi dr. Stanovnik dr. Korošca ter mu kot načelniku stranke izreka popolno zaupanje.

Burno pozdravljen je

dr. Korošec

izvajal med drugim:

Okrožni zbori ne bodo imeli ne one ga delokroga, ne one svobode in ne onih finančnih sredstev, kakor nekdanji deželni zbori. Še bolj pa se bodo razlikovali od našega ideala avtonomije in bodo postavljeni pod šikano velikih županov. Toda tudi tega boja za ta kosček avtonomije se udeležimo. Mislim, da če bo količjak dobra udeležba, bomo razpolagali v obeh okrožnih zbori, v mariborskem in ljubljanskem z dvetretjinsko večino.

Ko smo se pogajali z Uzunovičem, smo ga opozorili, da ni nobenih zakonov, ki bi konkretno določali delokrog okrožnih zborov in kako naj se ti vzdržujejo. Bojimo se, da jih ne bo tudi do 23. februarja, ko se sestanejo okrožni zbori. Mislim, da ne delam nobene krivice, če rečem, da je vlada podobna štaltjeveru konju, katerega mora vsa okolica priganjati k delu.

Vlada se sedaj boji državnega zbora in ga noče sklicati. Vsi vemo in čutimo zakaj ne. Zato, ker bi se v državnem zboru mnogo govorilo o brezposelnosti, o pomanjkanju v državi in o davčnem pritisku ter o skoro boleznem izterjavanju državnih davčev.

Govoreč o zunanji politiki je dr. Korošec izvajal, da nas tu zadevajo vedno nove katastrofe in sedaj se zopet nov sosed postavlja v fronto naših odkritih nasprotnikov. Otrokom se ne da orožje v roke, nedoraslim pa zunanja politika ne. Kličem in apeliram na vse stranke, da zahtevajo sklicanje državnega zbora, da se bo tu čula odkrita beseda o naši zunanji politiki. Tudi stranke so sodegovorne zato, ker se ne brigajo dovolj za zunanjo politiko.

Dalje je dr. Korošec izvajal, da se dela po načrtu, da se ta parlament narodu ostudi. Kdor pa hoče narodu demokracijo, ve, da je boljši slab parlament, nego noben parlament.

Ko bodo sklicani deželni zbori, je nemogoče, da ostanejo na svojem mestu

še dosedanja veliki župani, ki so eksponenti stranke, ne pa narodne volje. Uzunović nas je zopet vabil v vlado. Ne odklanjamo tega, toda le pod pogojem, da nam ni treba zatajiti niti ene točke programa in če dobimo sigurno jamstvo, da bo vlada spoštovala narodno voljo in da preide k resnemu delu. Sicer se pa od tedaj razgovori niso nadaljevali.

Dvorana je sprejela Korošev govor z ogromnim odobravanjem na znanje. Naslednji govornik g. Anton Rojina je v glavnem govoril o vprašanju bolniškega zavarovanja delavcev. Slovenski denar gre v Zagreb, mi pa nimamo nobene koristi od njega. Naša zahteva bo, da dobimo lastno zavarovanje za Slovenijo.

Dr. Juro Adlešič je očrtal razvoj ideje o zedinjeni Sloveniji, ki bo in ostane glavna točka programa SLS. Ta program bo vedno živ, dokler ne bodo združeni vsi Slovenci in tudi neodrešeni bratje. Glavna hiba bodočih okrožnih zborov je, da njihovi poslanci ne bodo imeli imunitete in drugič, da bodo nad oblastno skupščino stali veliki župani.

Dr. Breclj je imel daljši govor, zasoljen z mnogimi duhoviti domisleki, ki so izzvali bučno veselost med navzočimi.

Govornik je bil prepričan, da bo danes, v nedeljo, Ljubljana na Taboru, pa je v resnici prišla v »Union«. Na svoje mesto kot nosilec liste, pravi, da je prišel kot Pilat v credo, da pa se rad pokori strankini disciplini.

Našim ljudem je treba dati dela, ne praznih obljub. Brezposelnost in izseljenstvo sta dve rani, ki nas mučita. Državi priznamo, kar ji je potrebno, hčemo pa, da se zagotovi našemu narodu obstoj. Zahteva po samoupravi postaja vedno bolj živa. Zato bo dne 23. januarja, kakor je govornik zaključil svoj dokaj temperamentni govor, slovenski narod zaupal svoje glasove SLS.

Shod, ki je uspel vsekakor lepše, kakor so si pristaši SLS sami predstavljali, je zaključil dr. Stanovnik.

Udeleženci so zapeli na koncu še himni »Hej Slovenci« in »Lepa naša domovina«. Shod se je končal ob tričetrti na 12. uro.

—o—

Manj zadovoljna, kakor SLS, bo s svojim shodom na Taboru gotovo SDS. Velika reklama in agitacija nista uspeli in na Taboru se je zbralo k shodu za ljubljanske razmere nizko število ljudi. Govorniki niso povedali nič bistveno važnega, kandidatu g. Tavčarju pa se je poznalo, da mu je malo mučno govoriti na sam. demokratskem shodu. Nekateri voditelji SDS so po shodu odkrito izražali svojo depresijo in malodušnost. Izgledi SDS za volitve torej niso bogve kaj veliki.

—o—

Zanimiv volilni sestanek. Bilo je v soboto zvečer, v znani Sokličevi gostilni v Trnovem. Tja so sklicale kar tri stranke hkrati volilni sestanek in sicer SDS, združeni socialisti ter bernočevci. Zadnji se sestanka niso udeležili, pač pa se je zbralo tam kakih šestdeset socialistov in elitna četa SDS v Trnovem, ki je šlela dvajset, z obema sam. demokratskima govornikoma dvaindvajset mož. Socialistični govornik g. Sedej si je malo privoščil za izpremembo samostojne demokrate, odgovarjala pa sta mu oba nosilca sam. demokratske liste v Ljubljani. Nastal je seveda velik hrup in repot, do kaj hujšega pa ni prišlo, take stvari se že poravnajo in gospodje govorniki so si bili itak samo načelni nasprotniki.

Politične vesti.

— Sovjetski listi o svetovnem političnem položaju. »Izvestija« poudarjajo v svojem poročilu o zunanji politični situaciji, da je imel Buharin popolnoma prav, ko je trdil, da pripravljajo reacionarji in fašisti vojno proti sovjetski Rusiji. Govorila sila za to vojno pa je Anglija. Tudi »Pravda« piše slično in obširno razpravlja o italijansko-madžarskem zblizanju. Bližnja pogodba med obema državama bo znatno okrepila angleški vpliv v Evropi. Mala antanta, predstraža Francije je pokopana. Italijansko - madžarsko zblizanje je dopolnilo k italijansko - rumunski zvezi in s tem postaja pod vodstvom Anglije stoječi reakcionarni blok vedno močnejši. Na severu baltičske države, v centru Poljska, v jugovzhodu pa Ru-

munijska in Madžarska, to so stebri protiruske obkrožitve. Italijansko-madžarsko zblizanje ni samo udarec proti francoskemu vplivu na Balkanu, temveč tudi ogrožitev sovjetske Unije. Ta pa bo z vztrajnostjo in mirom odgovorila na izpodkopavajoče delo angleške diplomacije.

— Nemški list o Mali antanti. Berlinška »Vossische Zeitung« piše: Na jugovzhodu Evrope se pripravljajo pregrupacije od najdalekosejšega pomena. Rumunsko - madžarski sporazum pod protektoratom Italije, bi predvsem popolnoma razbil Malo antanto, ki itak že leto dni obstoji le po imenu. Ne sme se pozabiti, da je ta zveza držav nastala svoje dni samo kot obramba proti Madžarski in oživljenju politične moči Habsburžanov.

Jugoslavija bi bila vsled madžarsko - rumunskega sporazuma popolnoma izolirana in prisiljena, da docela izpremeni svojo politiko, kar je že pripravila s Trianonskim dogovorom: to je, da se nasloni na Francijo, približa Rusiji in se sprijatelji ali pa popolnoma združi z Bolgarsko. Ta preorientacija bi povzročila tudi izpremembo stališča do Avstrije in Nemčije, kar bi seveda vplivalo tudi na Čehoslovaško. Od te spremembe bi moglo predvsem pridobiti vprašanje priključitve Avstrije k Nemčiji. Čeprav je ta priključitev še daleč, tedaj bo vendarle konsolidacija odnosov Avstrije in Nemčije do Prage in Beograda povzročila znatno zblizanje in pomirljivost, bi se še nadaljevalo, priključitveno vprašanje pa bi izgubilo znatno na svoji osti. V tem je na vsak smer nemške zunanje politike za prihodnja leta, ki bo postala zrela, če bi izvenevropska vprašanja spravila v gibanje kakršnekoli zahteve ali pa pravice.

— Anglija se pripravlja na oborožen odpor na Kitajskem. Angleška vlada je tedno odločena, da brani svoje kitajske koncesije tudi z orožjem. Vojno ministrstvo sporoča, da je sedanje angleško poveljstvo na Kitajskem razdeljeno v dvoje samostojnih poveljstev in sicer v severno s sedežem v Tientsinu in v južno s sedežem v Hongkongu. Vse tuje bojne sile v Hankovu in na Jangekiangu znašajo 58 bojnih ladij (19 angleških, 21 ameriških, 10 japonskih in 8 francoskih). Za varstvo tujih koncesij v Šangaju je okoli 50.000 mož na razpolago. — Napetost ni niti najmanj ponehala. V Šangaju štrajka v tujih delavnicah okoli 25.000 delavcev, ki so stroje v tovarnah znatno poškodovali. Protitajska agitacija narašča in angleška koncesija v Hankovu je še vedno v rokah Kitajcev. Pogajanja med zunanjim ministrom kantonske vlade Čenom in angleškim poslanikom še niso privedla do nobenega rezultata.

— Revolucija katoličanov v Mehiki. Položaj v Mehiki je izredno resen. Revolucionarno gibanje se širi in se je pojavilo že v državah Coahuila, Jalisco, Chihuahua in Guana Juato. V Guana Juato se je zbralo več tisoč upornikov pod vodstvom generala Gallega. Izvršene so že vse priprave za pohod proti glavni mestu. Iz El Pasa poročajo, da je izdal Jose Gandara, vojni minister nove »Vlade svobode«, na revolucionarne čete proklamacijo, v kateri naznanja vsej Mehiki začetek boja proti Callesovi vladi. Edini cilj teh revolucionarjev je izbojevanje verske svobode. Papež je baje poslal revolucionarni vladi poslanico, v kateri ji sporoča svoj blagoslov. Ta vest je vzbudila veliko vznemirjenje pri mehiškem prebivalstvu in je obstoječa nasprotja še povečala. Strokovne organizacije in radikalne politične organizacije so sklicale veliko zborovanje, na katerem so z ognjevitimi besedami protestirale proti »imperializmu Yankeejev« in sprejele resolucijo, s katero se izjavljajo za Callesovo vlado. V krogih, naklonjenih cerkvi, so zelo skrbeli za nadškofa Díaz, o katerega usodi krožijo različne vesti. Po nekaterih verzijah je bil vrhovni škof v državi izgnan iz Mehike. Episkopat glavnega mesta je izdal manifest, v katerem zavrača trditve vlade, da podpira uporno gibanje in izjavlja, da je cerkev vsak čas pripravljena, da ovrže te trditve. Manifest se pritožuje nad krivičnim postopanjem z nadškofom in zahteva njegovo izpušitev na svobodo. — Po zadnjih vesteh so doživeli revolucionarji na vsej črti neuspeh in je vlada Callesa povsodi gospodar položaja.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer,

Ponedeljek, 17. januarja: Stalni gost. — Bou-bouche. Red A.

Torek, 18. januarja: Zaprt.

Sreda, 19. januarja: »Pri lepi krčmarici«.

Premiera. Izven.

Četrtek, 20. januarja: Zaprt.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Ponedeljek, 17. januarja: Zaprt.

Torek, 18. januarja: Ples v maskah. Red D.

Sreda, 19. januarja: Zaprt.

Četrtek, 20. januarja: Tannhäuser. Red E.

»Pri lepi krčmarici.« Avtor tega dela Carlo Boldoni je po Comediji dell'arte, ustanovitelj moderne italijanske komedije. Rojen je bil leta 1707 v Benetkah in je leta 1793 v Parizu umrl. Bil je privrženec Molièrov in zelo plodovit pisatelj. Do današnjih dni sta ohranili svojo priljubljenost in svežost zlasti dve veseligrigi in sicer »Sluga dveh gospo-

dov« in »Pri lepi krčmarici« (La Locandiera). Obe sta stalno na repertoarju raznih evropskih odrov, ki so jih deloma prilagodili svojim potrebam in zahtevam. Tako so Nemci skrajšali prvo od treh na dva akta, drugo pa opremili z verzji in rimami ter jo nazvali »Mirandolina«. Tudi Stanislavski je uprizoril zadnjo pod naslovom »Krčmarica Mirandolina«. Medtem ko izvaja Reinhardt ravno zdaj z največjim uspehom »Sluga dveh gospodov«. Zanimivo je, da je prinesla Slovenska Talija pred davnimi leti komedijo »Sluga dveh gospodov«, skrajšano na en akt in lokalizirano. Prevod komedije »Pri lepi krčmarici«, katere premijera bo v ljubljanski drami v sredo, dne 19. t. m., je oskrbel po originalu dr. Vladimir Knaflič. Vsebina je taka: Lastnico gostilne in prenočišča v Florenci, mlado Mirandolino, obkrožajo snubi in zaljubljeni. Grof Albafiorita in marki Forlipoletti sta se kratkomalo nastanila v njeni krčmi, kjer lovi njeno srce bogati grof z darovi, revni marki pa s svojo visokorodno protekcijo. Natakhar Fabrizio je tudi zaljubljen in se sklicuje na Mirandolininega očeta, ki ji je na smrtni postelji priporočil njega za moža. Slučajno se nastani v krčmi tudi od ljudni vitez Ripafatta, ki je odločen sovražnik žensk. O tem, kako premaga njegovo srce Mirandolina, govori naša komedija. Poleg tega nastopi v komediji še dvoje igralcev in dvoje slug. Delo ima vse lastnosti klasične igre: preprostost, pristrčnost, pristno umetnost in pristni teater. Primerna je mladim in starim ter nudi vsem, ki so dobre volje, sveže razvedrilo, če tudi seza njena prva vprizoritev v sredino osemdesetega stoletja. Krčmarico igra pri nas ga Juvanova, plemeče pa gg. Lipah, Cesar in Gregorin. Igralki sta gg. Debeljakova in gg. Mira Danilova, Fabrizio je g. Medven, slugi pa gg. Košič in Delak. Režira g. M. Pugej.

Zahvala. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem p. n. trgovcem in dobrotnikom za naklonjenost, ki so jo izkazali o priliki prireditve društvenega Silvestrovega večera, vsem posetnikom in vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli do čim lepšega uspeha prireditve. Najlepša hvala! — Odbor.

ZELEZNISKIM VPOKOJENCEM.

Dne 6. januarja 1927 v Gambriarovi dvorani v Mariboru in dne 9. januarja v dvorani pri Levu v Ljubljani, vršili so se občni zbori društva železniških vpokojencev.

Iz poročila predsednika se je razvidelo, da imi polovica vpokojencev ni organiziranih, oziroma niso vplačali članarine, dasi je malenkostna, in je znašala preteklo leto mesečno 1 Din in se je tekoče leto povišala na 2 Din.

Iz tega se razvidi, kako malo se nekateri zanimajo za svoje lastne koristi. Kaj pomaga jadicovanje in stokanje o nečloveškem postopanju in zatiranju starovpokojevcev od strani merodajnih faktorjev, ako sami nimajo toliko družabnega čuta, da bi se celokupno brez izjeme, včlanili v svojem društvu, da bi to dobilo dovolj sredstev in moči za uresničanje svojih upravičenih zahtev. Veliko jih je, ki pravijo iz brezbrzičnosti, ali pa iz sebičnosti: »ako bo društvo kaj doseglo, bom ravno tako dobil, če sem član ali ne, in si s tem prihranim članarino«. Ne pomislijo pa, da je brez sredstev uspešno delo društva, vzlic vsej požrtvovalnosti odbora nemogoče.

Mesečna članarina 2 Din je tako malenkostna, da jo more poravnati tudi najrevnejši vpokojenec, kajti s tema dvema dinarjema, ako jih obdrži zase, si itak ne more zboljšati svojega bednega položaja, društvu pa s tem mnogo koristi.

Od navedene članarine pa mora društvo prispevati od vsakega člana v centralno zvezo, v kateri so včlanjena vsa društva železniških vpokojencev cele Jugoslavije.

Kakor smo slišali od zastopnikov iz Zagreba in Sarajeva, plačujejo tam naši kolegi, ki imajo iste prejemke kakor mi, prvi po 6, drugi pa celo po 8 Din mesečno ter so včlanjeni v društvo brez izjeme vsi železniški vpokojenci, kar kaže razumevanje društvene skupnosti.

Nadalje je podal odposlanec Mihalič, predsednik zagrebaškega društva, pojasnilo o pomenu združevanja vseh železniških društev Jugoslavije v skupno zvezo. Ta zveza ima namen omogočiti enotno postopanje vseh železniških vpokojencev v doseg njihovih pravic.

Vsi imamo enake težave, iščemo enake pravice torej mora biti tudi naš boj enoten, skupen, da si čimprej priborimo zmago. Ako pridejo naši zastopniki v Beograd in zamorejo reči, mi govorimo v imenu in po nalogu toliko in toliko tisoč onemoglih in pohabljenih železničarjev, tedaj se bodo morale tudi onim velikim gospodom, ki ne poznajo bede in gladi, odpreti ušesa in oči, in ne bo ostalo vedno samo pri obljubah, ampak bodo morala govoriti dejstva.

Kaj zamore posameznik, to je pa čutil že marsikdo na svoji lastni koži.

Vprašajmo se zakaj smo žrtvovali svoje moči, zdravje in naše ude železniški službi, zakaj smo prispevali od borne plače v pokojninski sklad, ki je znašal več milijonov zlatih kron? Ali zato, da bomo na starost umirali gladi. Odgovor je kratak. Ne — bori, trpeli in plačevali smo zato, ker smo bili prepričani, da bomo na starost preskrbljeni, in bomo svoje zadnje ure lahko mirno preživeli na človeku primeren način.

Zato apeliramo na vse še nevčlanjene železnike, da do zadnjega moža pristopijo k društvu ter društvo s tem gmotno in moralno podpro, kajti edino v slogi je moč.

Dolžnost vsakega posameznika je, da se zavzame za društvo in njegovo delo ter na ta način pomaga spraviti s sveta socialno krivico, ki so jo prizadejali nam starovpokojevcem.

Društvo železniških vpokojencev v Sloveniji s sedežem v Ljubljani.

Dnevne vesti.

KAKO SE ZAPRAVLJA DRŽAVNI DENAR.

Geslo beograjske univerze je, da mora biti v vsakem oziru najbolj moderna, zato mora imeti vse aparate, ki so sploh mogoči, pa čeprav jih niti uporabiti ne zna.

Tako so naročili — na račun reparacij seveda, kakor da bi bile te zastoj — stroj za demonstiranje sredobežne sile. Seveda je moral biti ta stroj nekaj prav posebnega, kakršnega nimajo nikjer drugje na svetu.

S ponosom so razkazovali tujcem ta stroj in povdarjali, da takega stroja nima nobena druga univerza. Samo eno napako ima žal stroj, to namreč, da ne funkcioniira.

In zakaj ne funkcioniira? To je dognal neki gospod z revne ljubljanske univerze. Stroj ima namreč dva dela: ogrodje in pa motor. V Beogradu pa so stroj tako pametno montirali, da so postavili ogrodje eno s sobo, motor pa kot poseben stroj v drugo. Seveda ni potem stroj deloval.

Za stroj pa so dali celih 800.000 Din, torej znatno več, kakor pa naj dobi vsa ljubljanska univerza po novem proračunu za materialne izdatke.

Tako se zapravlja denar davkoplačevalcev!

— Ljubljanska kreditna banka. Dne 15. t. n. se je vršila v Ljubljani seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, ki je urenila med drugim predsednika banke. Ker je prvi kandidat za to mesto, dosedanjí podpredsednik, gosp. Alojzij Vodnik, izvolitev za predsednika opetovano odklonil, je bil kopiriran o upravní svet in nato izvoljen soglasno za predsednika dosedanjí načelnik nadzorstvenega sveta, g. primarij dr. Peter Franceschi.

— Darilo dijakovskega šola osiškemu gledališču. Osiško gledališče je poslalo k školu Akšamoviču v Djakovo deputacijo, ki ga je povabila, da se udeleži proslave 20-letnice gledališča. Vladika dr. Akšamovič se je povabilu odzval ter nakazal upravníku osiškega gledališča 5000 Din kot podporo za proslavo.

— Paroplovna družba Račić kupila dva nova prekomorska parnika. Nedavno smo poročali, da je kupila »Jadranska plovidba« v Splitu na Angleškem dva nova trgovska parnika. Te dni se je pomnožila naša trgovska mornarica zopet za dva prekoceanska parnika, ki ju je kupila dubrovaška paroplovna družba Račić. Parnika bosta služila prometu naših zadranskih luk s severno in južno Ameriko.

— Za volitev 5 članov občinske skupščine za ljubljansko oblast v mestu Ljubljani, ki se vrši v nedeljo, 23. januarja 1927, je določenih po smislu člena 14. zakona o občinski samoupravi za mestno občino ljubljansko 20 volišč. Glasovanje traja neprestano od 8. do 18. Glasuje se s kroglicami ter se sme glasovanje izvrševati le osebnó od volilcev, vpisanih v potrjene volilne imenike in samo za potrjene kandidatne liste. Volišča, kjer se bo glasovalo, se nahajajo v sledečih poslopih: I. Šolski okraj (od Kodeljevega do Strossmayerjeve ulice) v II. državni gimnaziji, Strossmayerjeva ulica 1. — II. Šolski okraj (ostali del) in magistratni okoliš do Franče — v mestnem domu. — III. St. Jakobski okraj, I. del do Florjanske cerkve v St. Jakobski šoli. — IV. St. Jakobski okraj, II. del, do Gruberjevega kanala — v mestni osnovni šoli na Prulah. — V. Trnovo — v mestnem otroškem vrtcu, Cerkvena ulica 21. — VI. Krakovo in I. del Dvorskega okraja do Cojzove in Rimske ceste — volilci A-L — v mestni šoli na Cojzovem grabnu. — VI. a Krakovo in I. del Dvorskega okraja do Cojzove in Rimske ceste, volilci M-Z, v mestni šoli na Cojzovem grabnu. — VII. Dvorski okraj, II. del, med Cojzovo in Rimsko cesto do Nunske ulice in Kongresnega trga — v državni realci. — VIII. Dvorski okraj, III. del, med Nunsko ulico in Kongresnim trgom do Aleksandrove ceste — v mestnem dekliškem liceju. — IX. Kolizejski okoliš — med Aleksandrovo in Dunajsko cesto — volilci A-L — v I. državni gimnaziji v Tomanovi ulici 10. — IX. a — Kolizejski okoliš med Aleksandrovo in Dunajsko cesto — volilci M-Z — v I. državni gimnaziji v Tomanovi ulici 10. — X. Kolodvorski okraj, I. del, med Dunajsko cesto in Kolodvorsko ulico — v justični palači. — XI. Kolodvorski okraj, II. del, med Kolodvorsko ulico in Resljevo cesto — v ženskem učiteljskem na Resljevi cesti 10. — XII. Kolodvorski okraj, III. del, med Resljevo in Vidovdanske cesto — v moškem učiteljskem na Resljevi cesti 10. — XIII. Kolodvorski okraj, IV. del, med Vidovdanske in Ahacljevo (sedaj Jegličovo) cesto — v mestni šoli na Ledini. XIV. Vodmatski okraj — v mestnem zavetišču za osemogled v Japljevi ulici 2. — XV. Predkraj — v vrtnem salonu gostilne pri Česnovarju na Dolenjski cesti 3. — XVI. Šiška z Vodovodno in Hranilnično cesto — volilci A-J — v šišenski šoli. — XVII. Šiška z Vodovodno in Hranilnično cesto — volilci K-P — v šišenski šoli. — XVIII. Šiška z Vodovodno in Hranilnično cesto — volilci R-Z — v šišenski šoli. — Podrobnosti glej na lepakih.

— Odbor za postavitev spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani obvešča, da so sporočili projektanti nenagra-

jnih osnutkov iz predhodnega natečaja svoj pristavek za odkup njihovih osnutkov. Z ozirom na to so bile njihove dotle — v smislu čl. 7 pravilnika žirije za oceno del iz področja oblikujoče umetnosti — zapečatene kuverte naknadno otvorene. Ugotovilo se je, da so projektanti osnutkov, izročeni pod nižje navedenimi gesli, sledeči gospodje: a) »Domovina« — Hugon F. V. Schell, akad. arhitekt in graditelj; b) »Svoboda« — ing. Rado Kregar, graditelj in profesor ter akad. kipar Lojze Dolinar; c) »Car« — ing. Vladimir Šubelj, arhitekt in mestni stavbeni komisar; d) »Gospodstviški stol« — Aco Lavrenčič. — Dodatno se sporoča, da je bila odkupnina določena na Din 1500 in ne na Din 1250, kakor je bilo prvotno pomotoma javljeno v časopisju.

— Dr. Rybarev fond. V počaščenje spomina blagopojnega dr. Rybara so doslej darovali Jugoslovnski Matice za »Dr. Rybarev fond« sledeči gg.: dr. Dragotin Treo 300 dinarjev, dr. Fran Novak 200 Din, N. N. 200 dinarjev, Josip Prunk 50 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

— V počaščenje spomina blagopojnega g. Šubica je daroval g. Gombač Jugoslovnski Matice 50 Din. — Iskrena hvala!

— Oddelek finančne kontrole v Marenbergu je premeščen v Dravograd.

— Napredovanja v poštni službi: Iz 4. skupine v 3. skupino II. kategorije so napredovali sledeči poštni in brzojavni uradniki, oziroma uradnice: Turk Josip, pri pošti Novo mesto, Rus Ivan, Hočevar Jernej, Gliha Amalija in Černjak Iva, vsi pri poštnem in brzojavnem ravnanstvu in König Franc pri pošti Maibo. — Iz 3. skupine v 2. skupino III. kategorije so napredovali sledeči pisarji: Dovjak Lovro, Toni Alojzij, Ferluga Josip in Sterk Antonija, vsi pri poštnem in brzojavnem ravnanstvu v Ljubljani.

— Napredovanja pri mariborski policiji. V prvo skupino zvančnikov so napredovali pri mariborskem policijskem komisariatu: policijska agenta Gašper Trpin in Jurij Smodej, pisarniški pomočnik Franjo Marotti in višji stražniki Franc Dujec, Franc Ljubič, Angel Mučič, Karel Pavšič in Ivan Štok.

— Dva italijanska častnikarja emigranta sta prispela te dni na Sušak ter prosila naše oblasti, za dovoljenje bivanja v Jugoslaviji. Častnikarja, urednika lista »Il Monde« sta izjavila, da jima v Italiji vsled preganjanja od strani fašistov ni mogoče več živeti. Prepeljali so ju v Beograd, kjer sta izpovedala o razmerah v Italiji mnogo zanimivega.

— Število brezposelnih na Poljskem se je tekom meseca decembra zvišalo za 35.490 ter je znašalo dne 1. t. m. 236.057. Vzrok znatnega porasta števila brezposelnih je dejstvo, da so bila vsled zime ukinjena javna dela, dalje, da je slakodna kampanja končana; končno je iskati vzrok za naraščanje brezposelnosti v poslabšanju gospodarskih razmer sploh.

— Naraščanje brezposelnosti v Rusiji. Kot poročajo »Izvestija« iz Moskve se je pretresalo na zadnji seji sveta ljudskih komisarjev med drugim tudi vprašanje naraščanja brezposelnosti v sovjetski Rusiji. Po uradni statistiki namreč v sovjetski Rusiji brezposelnost neprestano občutno narašča. Vzrok temu je pritok delavcev iz dežele v mesto. Industrija delavskih mas, ki silijo iz dežele v mesta, ne more zaposliti.

— Število prebivalstva Zedinjenih držav. Iz Newyorka poročajo: Po najnovejši statistiki znaša število prebivalstva Zedinjenih držav 123.288.000.

— Mednarodni kongres trgovskih potnikov se vrši tekom letošnjega leta na Dunaju. Te dni je bil izvoljen pripravljalni odbor.

— Sužnost v XX. stoletju. Iz Delhaja poročajo: Vlada države Kalaat v Belužistanu je izdal dekret, s katerim se sužnost, ki je obstojala v državi od najstarejših časov do današnjega dne, ukine.

— Gripa se je jela pojavljati tudi že v naši državi. V Zagrebu so obolele tri osebe na tej bolezni. Pravtako poročajo iz Mostara, da se je pojavila v mestu in okolici poleg trebušnega legarja tudi gripa. Oblasti so podvzele mere, da se širjenje bolezni prepreči, vendar pa vlada vsaj v mostarskih zdravniških krogih bojazen, da utegne zavzeti gripa širše dimenzije.

— Povratek ponesrečenih mornarjev. Te dni je prispelo v Split s parnikom Beograd pet mornarjev, ki so preživeli potop parnika »Moravec« pri črnomorski luki Bar. Eden od ponesrečenec je opisal nesrečo sledeče: Na Treh kraljev dan ob 13. uri smo odpluli iz Gruža v Bari s tovorom 20 vagonov soli in raznega drugega blaga. Morje je bilo mrzlo in zelo nemirno. Pluli smo blizu obale z brzino petih milj na uro. Ko se je stemnilo, smo občutili nenadoma tako močan sunek, da so popadali vsi, ki niso sedeli ali ležali, na tla. Takoj nato je zadonel klic poveljnika: »Spustite rešilne čolne!« Uro nato se je ladja potopila. Tavalj smo v temi sem in tja ter klicali drug drugega. Ko smo končno pristali, smo ugotovili, da smo izgubili kapitana in enega tovariša. Podali smo se v bližnjo vas, kjer smo s težavo prepričali ljudi, da nismo komiti, ki so prišli ropati. Ko se nam je to posrečilo, so nas prebivalci gostoljubno sprejeli ter nam dali živil in obleke. Dva dni pozneje so nas odvedli na konjih v Sutomoro, odkoder smo nadaljevali potovanje v avtomobilih, dokler se nismo ukrcali. Izgubili smo denar, obleko in vse ostalo, kar pa nas najbolj boli, je dejstvo, da smo izgubili tudi našega dobrega kapitana in našega zvestega tovariša.

— Orožniška patrulja ubila dva razbojnika. Iz Vinkovcev poročajo: Te dni je eskortirala neka patrulja iz Drenovca v Županjo dva zločince, ki sta zaklala nedavno z nožem orožniškega kaplana Frana Fakina. Zločince, brata Demeš, kmeta iz Drenovca, sta dva izred-

no nasilna človeka, ki sta strahovala celo vas. Orožniki so ju obvladali šele po težkem boju, temu katerega je odgriznil eden od njiju enemu orožniku nos. Ko ju je eskortirala patrulja skozi gozd, sta hotela pobegniti. Ker na pozive nista obstala, so oddali orožniki najprej salvo v zrak, da bi ju prestrašili. Ker sta bežala kljub temu dalje, so oddali orožniki drugo salvo. Topot se pomiril nanju in merili so dobro: oba lopova sta se zgrudila mrtva na tla.

— Na Pruskem se širi golša. Pruske zdravstvene oblasti so ugotovile zanimivo dejstvo: Na Pruskem se širi golša. Vzrok jemu je pomankanje joda v živilih, ki je pa zopet posledica umetnega gnojjenja.

— Požar uničil 1500 hiš. Iz Manile poročajo: V okraju Tondo je izbruhnil požar, ki je vpepelil 1500 hiš. Človeških žrtev ni bilo.

— Katastrofalna eksplozija na parniku. Iz Tangerja poročajo: Na angleškem parniku »Esser Isle« je prišlo te dni do katastrofalne eksplozije bencinskega rezervoarja. Pri eksploziji je bilo ubitih 37 mož posadke.

— Množestvena morilka otrok. V Bialystoku so prijeli neko žensko, ki je umorila nad 60 otrok. Ženska je sprejemala otroke v rejo. Matere, ki so sprasile po svojih otrokih, je odpravila vselej z zatrdilom, da je otrok v dobrih rokah na deželi. Ženska je otroke morila iz koristiljubnih motivov, vsaka mati ji je morala namreč plačati za oskrbo otroka po 60 zlotih v naprej.

— Samomor Dunajčanke v Brodu. Pred dvema letoma je otvoril v Brodu na Savi Dunajčan Fürst trgovino z usnjem. Kupčija je bila slaba: Fürst je izgubil tekom dveh let vse svoje premoženje v znesku pol milijona dinarjev. Njegova soproga je bolela že 10 let na revmatizmo. Te dni jo je našel njen soprog, ko se je vrnil s trgovskega potovanja, mrtvo v stanovanju. Poleg nje je ležala stekleničica, v kateri so se nahajali ostanki morilja ter par poslovnih pisem, iz katerih je razvidno, da je izvršila gospa Fürst radi svoje bolezni in radi denarnih zadreg svojega soproga samomor.

— Sednik ustrelil dijaka — svojega tekmeča v ljubezni. V eni od najprometnejših ulic Bukarešte se je odigral te dni krvav prizor. Eleganten 50 leten gospod je ustrelil mladega visokošolca Tanalescu-a. Po izvršenem dejanju se je dal atentator mirno aretirati. Na policiji so ugotovili, da je morilec identičen s sodnikom dr. Cristu-om. Dr. Cristu je izjavil, da je ustrelil dijaka, ne da bi se zavedal, kaj dela, v blazni ljubosumnosti, ker je bil strastno zaljubljen v dijakovo zaročenko.

— Proces zoper tolpo poljskih zločincev v Parizu. Po 20 mesecev trajajoči preiskavi se je prišel v Parizu proces zoper tolpo poljskih razbojnikov. Leta 1924. je ustanovilo kakih 50 Poljakov, ki so prišli v Francijo iskati dela, pravcato družbo za izvrševanje goljufij in tatvin. Poglavar tolpe, imenovan »La bande des Polonais« je bil 26 letni Vladimir Zingsuk. »Vladek« je izplačeval poedinim članom tolpe denar za potovanja, njemu je moral prinesiti vsak član vse, kar je ukradel, on je odločeval o prodaji ukradenih predmetov ter dajal članom nagrade. Tekom časa so izvršili lopovi, kolikor je bilo mogoče ugotoviti, štiri roparske umore, štiri poizkušene umore, dva uboja ter okoli 50 tatvin in goljufij. Njihov celokupni plen se ceni na 200.000 frankov. Tolpa je operirala v raznih krajih Francije, največ pa v severnih departmentih. Na sled so ji prišli ob priliki aretacije šestih članov, ki so bili osumljeni, da so umorili nekoga posestnika. Ti aretiranci so izdali vse svoje komplice. Medtem je večina članov iz Francije pobegnila. Eden od njih je bil aretiran v Berlinu, vendar pa ni bil izročen francoskim oblastem, ker je nemški državljan. Pred pariško poroto se zagovarja 22 članov tolpe. Glede 8 predlaga državno pravdnštvo smrtno kazen.

— Proces zoper 21.000 obtožencev. Dne 26. t. m. se prične v Lvovu senzacionalen proces, o katerem smo svoječasnó že poročali. Obtoženihi ni nič manj kot 21.000 uradnikov, od katerih zahteva direktorja uradniške organizacije Nuza plačilo deficita. Za to, da je napisala vse pozivnice za obtožence, je rabila sodna pisarna cele tri mesece. Obtoženci so istočasno tožitelji, tožijo namreč za drugo na vrnitev vplačanih vlog.

— Strašen doživljaj londonske šansonetke. Te dni se vrši pred enim od londonskih sodišč proces, čigar predzgodovina se čita liki fantastičen roman. Nek 33 letni lord, član rodbine, ki igra že nad stoletje v angleški politiki važno vlogo, se je zaljubil v 23 letno koncertno pevko Rosy Hunwich. Hotel jo je poročiti. Vsa lordova rodbina je poroki nasprotovala. Sorodniki so mu zagotavljali, da je zaljubljen lažna pevka samo v njegov denar ter da ga vara z nekim inženjerjem. Da se o slednjem prepriča, je dal lord pevko nadzirati po nekem detektivu ter se kmalu prepričal, da ima pevka res intimno razmerje z nekim inženjerjem. Vseled tega je prišlo med lordom in pevko do burnih scen. Lord je izjavil pevki, da je njiju razmerje končano. Pevka pa je zatrjevala, da se bo poboljšala ter je lorda prosila, da naj ji dovoli rok, tekom katerega ga bo prepričala, da hoče ljubiti ostale samo njega. Končno je lord na to pristal pod pogojem, da se da pevka zapreti za 10 dni v sobo, ki jo bo on v ta namen najel ter da vsa ta čas ne sprejme nobenega obiska in ne čita ničesar. Pevka je bila s tem zadovoljna in lord jo je nastanil v krasno meblirani sobi, ki ni imela nobenega okna, katere stene so obstojale iz samih zrcal in v kateri so gorele dan in noč električne luči. V tej sobi je prebila pevka 7 dni in 7 noči. Vseled intenzivne luči je mogla le malo spati, kakor hitro pa je odprla oči, je videla povsod samo svojo sliko. Osmi dan je zblaznela. Treščila je v eno od zrcal neko vazo, v drugo zrcalo pa se je zaletela z glavo. Prihiteji so sosedni ter polklicali rešilni voz, ki jo je odvedel v neki sanatorij. Njeni sorodniki pa so naperili zo-

per lorda ovadbo radi neupravičene utesnitve osebne svobode. V londonski družbi vlada za proces veliko zanimanje.

— Tisoče lepik slovskih knjig obsegajo dobroti III. književne tombole Jugoslovnske Matice, koje žrebane prične 4. februarja t. l. in traja do 25. marca. Glavni dobiček, vreden nad 10.000 Din, tvori celotna zbirka vseh 46. letnikov »Ljubljanske Zvone«. — Izžrebane številke bodo objavljene vsako soboto, odnosno vsako nedeljo, v vseh slovskih dnevnikih. Tablice po 3 Din so na prodaj pri vseh šolah in pri vseh podružnicah Jugoslovnske Matice v Sloveniji, dalje v Novi založbi, Tiskovni zadrugi, trafikli Sever in v različni Jugoslovnske Matice v Ljubljani, Selenburgova ulica 7/II.

— Ustanove vdovam in sretam državnih namestencev. Hranilni in posojilni konzorcij javnih namestencev in upokoencev v Ljubljani razpisuje za leta 1927 iz sklada Ivana Rostana 15 ustanov po 800 Din za najbednejše vdove in sirote po državnih namestenceh. Prosnje naj se pošljejo na upravni odbor konzorcija do 1. marca t. l. Prosilke naj prošnam priloge od občinskega ali župniškega urada potrjeno dokazilo, da so res ubožne, ali pa radi bolezni in onemoglosti nesposobne za pridobivanje.

Ljubljana.

— Kriza v našem gledališču. Opozarjamo gledališko javnost na predavanje g. Cirila Debeve »Križa« v našem gledališču, ki se bo vršilo v torek 18. januarja v veliki dvorani Mestnega doma. Po predavanju bo debata o naših najvažnejših gledaliških vprašanjih. Dvorana bo kurjena. Vstopnine ni.

— Vidovičev klub v Ljubljani sporoča, da je pridobil za francosko in nemščino dve novi profesorski učni sili in prosi vse dose-danje obiskovalce, da obiskujejo šolo točno. V tej se sprejme tudi nekaj novih reflektantov, ki se naj prijavijo pri klubovem tajniku g. Vladimirju Kravosu, tajniku NSZ v Narodnem domu. Tamkaj dobijo vse potrebne informacije. (140)

— Prijava psov. Lastniki psov se opozarjajo na razglas mestnega magistrata glede prijave psov. Prijavitelj je brez izjeme vse vse, tudi pse čuvalje in mladiče, ki se nahajajo na ozemlju mestne občine ljubljanske, ter pse iz Barja in Sp. Šiške, in sicer najkasneje do konca meseca januarja t. l. Prijave sprejema popisovalni urad mestnega magistrata (Mestni trg št. 3), II. nadstropje, vrata št. 46), kateri izdaja tudi nove pasje znamenke za leto 1927.

— Društvo za narodove zdravje v Ljubljani vabi vse članstvo na 1. članski sešalek, ki se bo vršil v torek, 18. t. m. ob pol 8. uri vvečer v Šolski polikliniki na Resljevi cesti (na vrtu učiteljskega). Na dnevnem redu je filmsko predavanje o cepljenju in razgovor o delu društva. Vabimo tudi goste. — Odbor.

— Tat šolskih sukenj Janez Strgar priznava svoje grehe. Aretirani šolski tat Janez Strgar, ki se je dolgo upiral priznanju, je končno le priznal celo vrsto svojih tatvin, ki jih je večinoma izvršil v vseh mogočih šolah v Ljubljani, te univerze se je izogibal, dobro vedoč, da so tam garderobe zastražene. Tako je priznal, da je ukradel nad dvajset dijaških sukenj, več pokrival in nekaj perila, v skupni vrednosti do približno 15 tisoč dinarjev. Policija je aretirala v petek popoldne tudi njegovega pomagača dvajsetletnega Josipa Grozdiča, ki je stražil po navadi pred šolo, medtem ko je Strgar stikal v šoli za suknjenj. Strgar si je na policiji tudi privoščil prav pošteno potegavščino. Policijemsku nadzorniku g. Močniku, ki je vodil vso preiskavo, se je namreč zlagal, da ima več sukenj zakopanih v gozdu nad Rudnikom. In res se je odpravila tja v petek popoldne policijska komisija, ki je kopala in kopala, našla pa ni ničesar. Strgar je mislil, da bo tedaj, ko bo pokazal mesto, kjer ima sukenje zakopane, našel kakor priliko, da pobegne. Toda se je zmotil, ker je bil prav trdno uklenjen in tako ni mogel uiti. Strgar se je nato udal in povedel imena več Bosancev, katerim je prodajal ukradene suknje. Policija je res pri teh našla deset sukenj, ki jih je nato izročila ukradenim dijakom, Bosance pa zaprla. Strgar pride najbrže še pred pomladansko poroto.

— Vlomilci v Mlakarjevo skladišče aretirani. Vlomilci, ki so vlomili v skladišče trgovca Rudolfa Mlakarja na Jernejevi cesti v Spodnji Šiški, so bili v soboto popoldne aretirani. To so trije potepuhi Bukovsky, doma iz Pregrade na Hrvaškem, Cotar, doma iz Sežane in Dolžan, doma iz Mirne na Dolenjskem. Iz skladišča, v katero so na sv. Treh kraljev dan vlomili skozi strop, so odnesli veliko množino jestvin. Izdali so se deloma sami z neprevidnim govorjenjem v javnih lokalih, deloma pa so jih izdali njihovi trebuščki, ki so se pričeli zadnje čase sumljivo rediti. Bukovsky, ki je bil prej pri Mlakarju uslužben, trdi, da je ukradene jestvine skril za novo cerkev v Šiški, da pa mu jih je neznanec ukradel. Torej je tat okradel vlomilca.

— Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih policijski direkciji v Ljubljani, v času od 18. decembra do 31. decembra 1926. 520.50 Din, 1 črna usnjata ročna torbica z vsebino 3 bankovci po 100 Din, 5 bankovcev po 10 in 3 Din kovanege denarja, 1 ključ in 1 ogledalec, 1 črn ženski dežnik z modernim držalom, 1 zlat prstan z dijamantom, 1 zlata broška z biserom, 1 ženski pleč, črna belu in modro vnešenih barv, 1 damski črna belu iz črnega žameta, 3 bankovci po 100 Din, 1 hranilnična knjižica Mestne hranilnice na ime Mici Adamič z vlogo 25.000 Din, 1 rujava boa, 1 poštna denarna vreča z vsebino raznih pisem, vreča št. 31.786, ključavnica št. 8205, 1 rujav nekoliko ponošen zimski suknjič, 2 lesena krožnika z ornamentnimi slikami, 1 temno rujava denarnica z vsebino 580 Din.

Sport.

S kolosom preko Sahare sta prišla indijski novinar F. I. Davor iz Bombaya in dunajski kolesar Gustav Stavanik. Bila sta prva Evropejca, ki sta Saharo od severa proti jugu prepotovala s kolesom. Glasom potrdila vojaških oblasti v Agadizu sta nastopila pot iz tega mesta dne 28. avgusta 1926 in prispela v Zinder ob Nigru 28. oktobra 1926. Cela pot je bila dolga 3620 km, od katerih sta jih napravila peš 2820 in samo ostanek na kolesu. Na tej težki turi so jih večkrat presenetili peščeni viharji, od kojih je eden trajal 17 ur. Mnogo sta pretrpela gladu, ker so jima živila kmalu pošla in tudi žeja jih je zelo mučila. Vendar nista trpela škode na zdravju in sta prišla čila v Zinder, kjer sta jih francoski guverner in vojaški poveljnik zelo častno sprejela. Zanimivo je, da potrdilo francoskih vojaških oblasti zelo pohvalno omenja držnost in izvanredno odporno silo obeh kolesarjev.

Slavni ameriški plavač Johnny Weissmüller je postavil v New Yorku nov svetovni rekord. Preplaval je v prostem stilu 100 y v izvanrednem času 49.8 sek. Njegov dosedanj rekord je znašal 52 sekund.

Preplavanje Catalina-kanala. Kakor znano, je ameriški fabrikant zvečilnega gumija Witgley določil 40.000 dolarjev (ca 2 milijona dinarjev) kot nagrado za dotičnega, ki bo preplaval Catalinski kanal med St. Catalino in Los Angeles, ki je širok 38 km. Ta izvanredna ponudba je privabila doslej 130 plavačev, med njimi 15 žensk, ki bodo poskušili svojo srečo. Čeravno je ta proga nekoliko daljša, kakor Kanal med Doverom in Calaisom, vendar ne nudi takih težkoč, ker je voda bolj gorla in ni toliko različnih tokov, niti megle in tudi vobče ni tako viharno. Skoraj gotovo bodo plavači manj časa porabili za preplavanje Catalina-kanala kakor za angleškega.

Tekma za avstrijsko prvenstvo v hokeju na ledu. V svrhu dodelitve v razne grupe se je vršilo na Dumaju žrebanje ter so se s pomočjo žreba določile naslednje skupine: I. Švica, Belgija, Francija. II. Češkoslovaška, Nemčija, Švica. III. Avstrija, Italija, Poljska, Ogrska.

Ena najodličnejših kolesarskih dirk na dirkališču v Milanu je bila dirka moštev na 100 km, ki je bila zelo dobro obiskana. Samo dve moštvi sta končali dirko, ne da bi izgubili kako rundo in sicer Italijana Binda-Belloni in Francoza Wambet-Lauehay. V oceni spurta pa sta bila Italijana boljše ter sta dosegla zmago s 34 točkami v 2 : 18.14. Kako srdita je bila ta borba, dokazuje dejstvo, da sta dosegla zmagalca na uro po prečno hitrost 43.2 km. Francoza sta se placirala z 21 točkami na drugo mesto, eno rundo za njima sta prispela para

Brunier-Letoureur in Piemontesi-Zanaga. Švicarja Henrik Suter in Kaspar Notter sta dospela na cilj z izgubo dveh rund, ravno tako par Rizetto-Nagrini.

Gospodarstvo.

Nadaljevanje regulacije Ljubljane.

Glavni odbor za obdelovanje Ljubljanskega barja

Je v svoji seji dne 8. januarja 1927 soglasno sklenil, predložiti Visoki vladi, predsedstvu Narodne skupščine, njenemu finančnemu odboru in vsem poslanskim klubom sledečo spomenico.

Z zakonom z dne 1. avgusta 1906, kranjski deželni zak. št. 16, so bila odrejena regulacijska dela potrebna ob Ljubljani in Grubarjevem prekopu, po vsestranskem odobrenem načrtu.

Ta regulacijska dela so se po temeljitih pripravah dejansko pričela izvrševati 1. 1909 in so bila preračunjena na 5 let. Za izvrševanje teh del je bila ustanovljena posebna komisija, neposredno vodstvo pa izročeno posebnemu gradbenemu vodstvu.

Nepričakovane ovire in težkoče pa so povzročile, da se je gradba zavlekla v dobo svetovne vojne, tekom katere so se dela končno popolnoma ustavila tako, da je ostala regulacija le na pol dovršena. Med svetovno vojno in po njej so ponovne katastrofalne poplave že uničile ali pokvarile mnogo regulacijskih naprav. Kljub vsemu prizadevanju podpisane Glavnega odbora kakor tudi zastopstva mesta Ljubljane, ki je v veliki meri interesirana na dovršitvi te regulacije, pa do sedaj merodajnih čimteljev predvsem države ni bilo mogoče pripraviti do tega, da bi se resno lotili akcije za dovršitev započetih del. Posledica tega je, da še danes, 8 let po končani uničevalni vojni gledamo sredi tretjega glavnega mesta naše države vojne razvaline in sramoto pred domačo in tujo javnostjo. Malenkostno kopanje, ki se vrši zadnja leta po Gradbenem vodstvu, ni mogoče imenovati resno delo.

Pojavljajo se pa še druge kvarne posledice. Vsled zanašanja gramoza in peska v strugo in ker se ne bagra, ne morejo več pri nižjem vodnem stanju pristajati tovarni vlačilci, ki prihajajo v precejšnjem številu z raznim materijalom po reki Ljubljani z Vrhnike v Ljubljano, v pristanišču (v Trnovskem predmestju) marveč morajo izlagati tovor preje na neprikladnih mestih ali pa sploh opuščati vožnje.

Vsled regulirane struge Ljubljane pa se vedno bolj zopet zamočvirja Ljubljansko barje s svojimi 16.000 ha plodne zemlje, ki je bilo s toliko trudom in stroški vsaj deloma že osušeno in ki bi lahko tvorilo žitnico ljubljanskega mesta.

Skrajni čas je, da se zganejo merodajni čimtelji in da vzame predvsem država v roke dovršitev regulacijskih del.

Ker je poglavitni Grubarjev kanal že izvršen (preostajajo le nekatera popravila), je sedaj nujno potrebna še regulacija in poglavitni reke Ljubljane v pomerju mesta Ljubljane. Zal pa ni najti v projektu državnega budžeta za 1. 1927-28 nikake postavke za regulacijo Ljubljane in osuševanje ljubljanskega barja. Podpisani odbor je mnenja, da bi se pri 13 milijardnem proračunu pač morala najti tudi potrebna vsota (vsaj prvi obrok) za to prepotrebno stvar.

V zadnjem trenutku apelira podpisani Glavni odbor na vse merodajne čimtelje, da zagotovijo eventualno s amandmajem nadaljevanje in dovršitev regulacije Ljubljane.

V Ljubljani, dne 14. januarja 1927.

Glavni odbor za obdelovanje barja v Ljubljani.

× III. vinski sejem »Ljutomerčana«, ki se vrši v torek, dne 25. t. m. v Središču ob Dravi, ne bo zaostal glasom prijav in priprav za lansko prirediteljo. Najboljša vina vseh vrst in vrhov naših ljutomersko-ormoških goric bodo kupecem, ki se že pridno oglašajo, na razpolago. Vinogradniki in vinski kupci, ne zamudite torej tretjega vinskega sejma v Središču. Prostori bodo zakurjeni, dobila se bo topla hrana in izvrstna pijača. Železniške zveze so zelo ugodne.

Tujke.

Akti — spisi.

Amnestija — pomiloščenje, odpust kazni.

Argument — dokaz.

Budžet — proračun.

Komunike — poročilo.

Deficit — primanjkljaj.

Dekada — desetka, razdobje 10 dni.

Deklaracija — izjava.

Disponirati — razpolagati, odrediti.

Duplikat — drugopis, dvojniki.

Etat — stan, proračun.

Exequatur — potrditev.

Faksimile — snimek, posnetek rokopisa.

Foliant — knjiga v velikosti cele pole.

Fragmentarico — v odlomkih.

Genre — vrsta, način.

Hektograf — priprava za razmnoževanje.

Identiteta — istovetnost.

Inspekcija — nadzorovanje, nadzorstvo.

Instanca — nadzorovanje, nadzorstvo.

Instanca — stopnja (kake oblasti).

Kalkulirati — preračunati, računati.

To in ono.

HANKAV IN JANGTSEKIANG.

Nič kaj vesele niso vesti s Kitajskega. Poleg neprestanih zmešnjav meščanske vojske je nastal tam močan odpor proti tujcem, zlasti proti Angležem. Glavna središča tega gibanja so velika mesta Kanton, Šanghaj in Hankav, iz katerega so sklenili Angleži, da se radi resnega položaja v mestu popolnoma izselijo.

Po splošnem mnenju je Hankav drugo največje kitajsko mesto in šteje skoro poldrug milijon prebivalcev. Mesto je v sredi ogromne kitajske države in več sto kilometrov daleč od morja. Radi svoje lege ob veliki reki Jangtsekiang pa ima izredno važen pomen. Mesto spada k takozvanim koncesijskim mestom, kjer je tujcem dovoljeno nemoteno trgovati. — Tujci so imeli tu vsemogoče predprave; bili so na primer podložni le lastnim sodiščem. Te predprave so postale sedaj moderno mislečim Kitajcem trn v oči.

Na zunaj je Hankav podoben večini ostalih mest. Takozvani kitajski del mesta je obdan z zidom in ima ozke, krive in umazane ulice, kjer kar mrgoli ljudi. Zunaj tega mesta se nahajajo čisto avtonomne naselbine tujcev s svojimi krasnimi stavbami, lepimi cestami in vilami

Evropejcev in Amerikancev, h katerim so se zadnje čase pridružili tudi rahločutni Japonci. Najlepši mestni del je obala ob reki, kjer stoje najlepše stavbe. Živahna trgovina obsega vse predmete, toda že od nekdaj je Hankav posebno pomemben radi izvoza čaja. Mesto je središče vseh trgovcev s čajem, ki zbirajo tu svoje blago in ga pošiljajo dalje. Do Hankava morejo od aprila do oktobra pluti tudi največji morskimi parniki in celo bojne ladje. Reka je plovna še osemnajststo kilometrov navzgor, za parnike pa le devetsto kilometrov.

Jangtsekiang je največja reka starega sveta ter jo po velikosti presegata le še Amacanka v Južni in Missisipi v Sev. Ameriki ter Ob v Sibiriji. Ob njem so mesta Nanking, Vuku, Kiukiang itd., v bližini njegovega izliva, od njegovem dotoku Vusungu, pa leži Šanghaj, največje kitajsko mesto. Hitrost njegovega toka je v raznih letnih časih različna, je pa včasih večja kot deset kilometrov na uro. Mesto Hing-kiang, ki je kakih 250 kilometrov oddaljeno od izliva, je še popolnoma pod vplivom morske plime in oseke. Veliki morskimi parniki morejo priti v reko le v času poplav, kajti drugače jim zapirajo dohod velike sipine ob izlivu.

Med Šanghajem in Hankavom plovejo parniki ob lepem vremenu podnevi in ponoči ter rabijo le toliko previdnosti, da plovejo mimo nevarnih mest v reki samo podnevi. Parniki rabijo za pot od Šanghaja do Hankava kake štiri dni, od Hankava do Šanghaja po reki navzdol pa dva dni, pri čemer spuste sidro tudi v večjih mestih, dočim se v mnogih krajih ustavijo le malo časa, da nalože blago in potnike.

Ta važna vodna cesta ima tudi velik vojaški pomen, vsled česar so že od nekdaj vse važnejše točke utrjene. Ob reki je mnogo razvalin starih trdnjav. V novjšem času pa so zgradili mnogo utrdb na krajih, kjer morejo preprečevati promet na reki. V teh zidovjih se nahajajo sedaj vojaški tabori, kar še dopolnjuje celotno bojno sliko. Da pa te utrdbe ne vzdrže moderni artiljeriji, je jasno.

Kitajska država se vidno trudi, da bi se odtegnila vplivu tujcev in je to stališče jasno izrazila tudi na zborovanjih Zveze narodov. Njene zahteve so povsem upravičene, kajti vsakdo je rad gospodar v svoji hiši. Upati pa je, da so še daleč časi, ko bi morale utrdbe ob Jangtsekiangu dokazovati svojo moč in potrebnost.

Anekdote.

Paul Boncourt, katerega glavni poklic je odvetništvo, je nekoč branil moža, ki je ustrelil svojega tekmeča v ljubezni. Boncourt je bil mnenja, da je mož izvršil v afektu le uboj, dočim je govoril državni pravdnik o umoru, »kajti nihče ne nosi brez posebnih namenov revolverja pri sebi!« — »Popolnoma napačno!« je vneto zaklical Boncourt. »Jaz na primer nosim vedno vse seboj, kar je potrebno, da se — pregrešim proti pravosti, in vendar se nisem še nikoli pregrešil.«

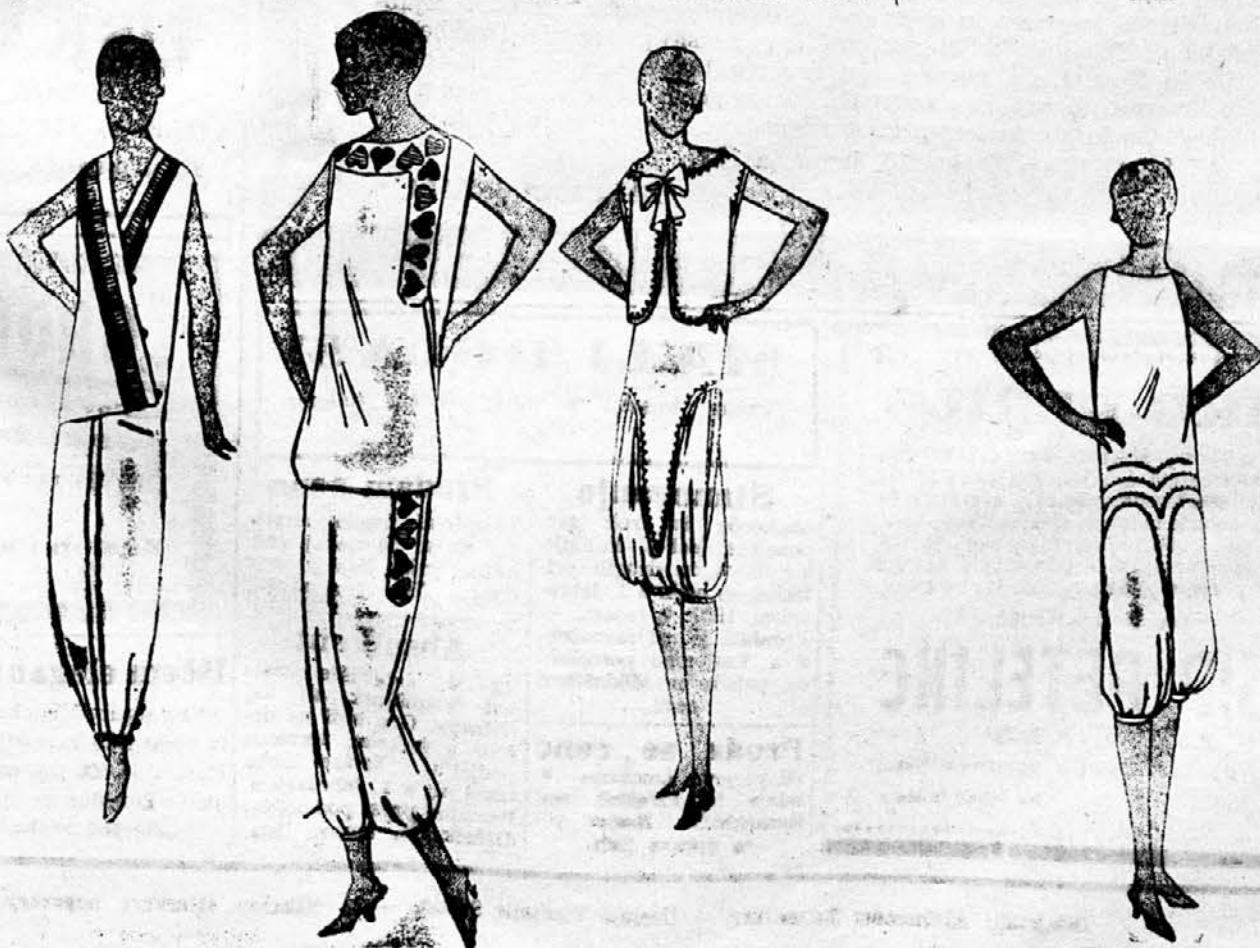
Modno pismo.

»Zmaga ženskosti« je najnovejša geslo mode. Opaža se, da postaja moda v splošnem mehkejša in nežnejša. To velja na pr. glede frizur: kodri postajajo zopet moderni. Kljub temu bo seveda še vedno dovolj navdušenih zagovornic gladko počesanih, kratko ostrizenih las, ki se novej mode ne bodo tako hitro oprijete. Pravtako je glede pyjame. Najustvari moda še toliko mičnih oblek za dom, vitka, gracilna dama, ostane zvesta pyjami. Sicer pa je treba interpretirati modo kot vsako drugo stvar osebnega izražanja s taktom in inteligenco. Samo, vitka dama živahnih kretenj, ki ne nosi nobenega nepotrebnega balasta more biti elegantna v pyjami. Številne diskusije o pyjami ustvarjajo vedno nove iznajdbe, ki se grupirajo okoli tega »svilenega prepirca«. In tako je tudi prav: vsaka dama naj nosi, kar ji ugaja in kar ji pristaja. Pri pyjami je treba to prav posebno vpoštevati, kajti pogosto vidimo korpulentne dame v kombinacijah pyjame, ki učinkujejo tako neugodno, in bi utegnile spraviti pyjamo ob ves kredit in vendar ni zlepa oblačila, pri čigar kompoziciji bi bila dovoljena tolikšna svoboda, kakor pri pyjami, ki ni navezana glede motivov vzorin na prav nobene ozko omejene predpise. Vidimo mčne vzorce iz temno desinirane in svetle svile, vezane z originalnimi ornamentmi, ki se naslanjajo predvsem na kitajske in japonske vzorce. Kopira se krinoro, pogosto se

predelavajo bolerojopič s širokimi šerpami v nove vrste pyjame. Zadnja senzacija so črne plisirane hlače h katerim se nosijo bluze brez rokavov in črno odevalo s podlogo srebrnospive barve.

Ista svoboda, kot velja glede pyjame, velja tudi glede obleke za dom, pri kateri je dovoljeno uporabljati vsaka dragocenost: vporabljajo se blesteča mehka svila, chiffon, velours chiffon in velours.

jaquard v vseh mogočih kombinacijah barv, nojeva peresa, marabu, skratka dovoljeno je vse, karkoli si izmisli ženska koketnost.



Edward Kipling

146

o džungli.

Kakor hitro pa je bilo petje končano, je nadaljeval Sivi brat resnobno, »sem sledil tvoji besedi. Pohitel sem do ostalih in šel z vso naglico. Ampak, oj, mali brat, kaj si storil — jedel in spal si pri človeškem krdelu?«

»Ako bi bili prišli, ko sem vas klical, bi tega ne bilo,« je odvrnil Mowgli tekoč mnogo hitreje.

»Kaj bo pa sedaj?« je vprašal Sivi brat.

Mowgli je baš hotel odgovoriti, ko je prišlo po poti, ki je peljala iz vasi, mlado dekle v belem obleču. Sivi brat se je mahoma umaknil, da ga ni videla, Mowgli pa je stopil brez glasu na njivo z visokim žitom. Lahko bi se je skoraj dotaknil z roko, ko se mu je toplo klasje strnilo pred obrazom, in izginil je kakor duh. Deklica je zavpila, ker je menila, da je videla duha, in je globoko vzdihnila. Mowgli je odmaknil z roko klasje in gledal za njo, dokler mu ni izginila iz pred oči.

»Če sedaj ne vem,« je rekel in vzdihnil. »Kako je to, da vas ni bilo, ko sem vas klical?«

»Saj gremo za teboj, saj ti sledimo,« je momljal Sivi brat in lizal Mowgliju pete. »Vedno ti sledimo, razen ob času novega govorjenja.«

»Ali bi mi sledil k človeškemu krdelu?« je pospešnil Mowgli.

»Mar ti nisem sledil tisto noč, ko te je staro naše krdelo prognalo? Kdo te je zbudil, ko si ležal na polju?«

»Že res, ampak še enkrat.«

»Ali ti nisem noč sledil?«

»Dobro, ampak zopet in vnovič in mogoče še naprej, Sivi brat.«

Sivi brat je molčal. Ko pa je izpregovoril, je zarenčal sam pri sebi: »Črni panter je govoril resnico.«

»Kaj je rekel?«

»Človek se nazadnje poda k človeku. Naša mati Rakša je rekla — — —«

»Tudi Akela je tako rekel v noči, ko smo imeli oni boj z rdečimi psi,« je zamrmral Mowgli.

»In Kaa tudi, ki je modrejša o dnas vseh.«

»Kaj pa ti praviš, Sivi brat?«

»Nekoč so te prognali z grdim govorjenjem. S kamnjem so ti ranili usta. Poslali so Buldea, da te umori. Vreči so te hoteli v rdeče cvetlice. Ti, in ne jaz, si dejal, da so hudobni in brez razuma. Ti in ne jaz — jaz sledim svojemu ljudstvu — si spustil džunglo nad nje. Ti in ne jaz si pel zoper nje pesem, ki je grša od naše pesmi zoper rdeče pse.«

»Vprašam, kaj ti praviš.«

Govorila sta spotoma. Sivi brat je tekel nekaj časa, ne da bi odgovoril, nato pa je odgovoril takorekoč

med posameznimi skoki: »Človeški mladenič — gospodar džungle — sin Rakše — po brlogu moj brat, dasi sem pomladil nekoliko pozabljen, ti povem: tvoja sled je moja sled, tvoj brlog je moj brlog, tvoj uboj je moj uboj in tvoj boj za življenje in smrt je moj boj za življenje in smrt. Goverim tudi za ostale tri. Kaj pa porečeš džungli?«

»Dobra misel to. Med enim časom, ko žival ugleda in med tem, ko jo ubiješ, ni dobro čakati. Pojdi naprej in skliči vse na skalo posvetovanja; tam jim povem, kaj mi je v želodcu. Mogoče je, da ne pridejo — ob času novega govorjenja me utegnejo pozabiti.«

»Ali nisi ti nič pozabil?« se je oglasil Sivi brat preko rame, ko se je spustil v dir; Mowgli mu je sledil in premišljeval.

Ob vsakem drugem času bi bilo njegovo sporočilo sklicalo vso džunglo skupaj z naježeno dlako, toda sedaj so vsi imeli obilo posla s tem, da so lovili, se bojevali, ubijali in prepevali. Sivi brat je letel od enega do drugega in vpil: »Gospodar džungle se vrača k človeku. Pridite na skalo posvetovanja!« Srečno, hrepeneče ljudstvo pa je samo odgovorilo: »V poletni vročini se zopet vrne. Deževje ga prižene nazaj v brlog. Teci in poj z nami, Sivi brat.«

»Gospodar džungle se vendarle vrača k človeku,« je ponavljal Sivi brat.

(Konec prihodnjik.)

Štev. 1469/ret IX.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

mizarskih del z okovjem vred ter dčave in polaganje parketnih podov

za novo 80. stanovanjsko hišo na Ahacijevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni razpisni pripomočki in podatki se dobe počeniš z 20. januarjem 1927 med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ulica št. 1/III.

Ponudbe je vložiti najkasneje do 25. januarja 1927 do 11. ure dopoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 15. januarja 1927.

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Zahvala.

Ob prezgodnji in bridki izgubi našega ljubljene, srčno dobrega, skrbnega soproga in očeta, blagopokojnega

Martin Dolničar-ja

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so nam na katerikoli način lajšali našo neizmerno bol.

Zahvaljujemo se prečastiti duhovščini St. Peterske župnije, gg. zdravnikom dr. Oton Hausu in dr. Tone Jamarju, ki sta pokojniku ves čas njegove dolgotrajne bolezni s požrtvovalno vneto lajšala muke, dalje profesorskemu zboru in učenkam IV. razreda žen. realne gimnazije, čč. sestram in gojenkam Lichtenturnovega zavoda, Ljubljanskemu Sokolu, St. Peterski moški in ženski podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda, gg. pevcem, gg. družabnikom, uradništvu in delavstvu tovarne »Zora«, gg. trgovcem, darovalcem vencev in cvetja in sploh vsem, ki so ranjckemu izkazali čast na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, klovi, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škorce, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, in brivce

edino le pri tvrdki

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene!

Na veliko in malo

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 pars, debelo tiskano
Din 1

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, poselske sobe, kuhinje, kopalnice in drugih priključin, se odda s 1. februarjem 1927 v najem. — Vprašati je pri ravnatelstvu Vzemljene posojilnice, palača na Miklošičevi cesti.

Prodaja se ceno
Mayerjev Lexikon 8
izdaja in »Weltat«
Menschheit. Naslov po
ve uprava lista.

Prodajam ceno

kompletni nemško-angleški slovar in nekaj angleških knjig. Naslov pove uprava Nar. Dnevnika.

Absolvent

trgovske šole izte meata kot skladnik ali kaj slitega. Gre tudi za deželo h kakemu lekmu podjetju. Nastop lahko takoj ali s 1. februarjem. Ponudbe prosijo pod »Skladnik« na upravo lista.

Najboljši šivalni stroj in kolo

le edino le

GRITZER IN ADLER



GRITZER IN ADLER

za dom, obrt in industrijo v vseh opre mah.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v vezanju b brezplačen.

Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Nizke cene, tudi na obroke.

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.



Pravkar je izšla knjiga
Izidor Cankar:
Uvod v umevanje likovne umetnosti

8°, 224 strani, 48 slik. — Broš. 62 Din, v platno vezana 70 Din.

Sesite po knjigi, ki je najlepši božični dar!

Naroča se pri Narodni galeriji v Ljubljani.

Mag. št. ad 32.743-26-ref. XVIII.

Razglas.

PRIJAVA PSOV.

Vse pse na ozemlju mestne občine ljubljanske, neizvzemši Barje, morajo lastniki, oziroma rejniki prijaviti mestnemu magistratu v Ljubljani radi vpisa v pasji kataster.

Vsak lastnik, oziroma rejnik psa mora prijavo, ki se nanaša na datum poleženja, spol, pasmo, barvo ter uporabo psa (za lov, luksuz itd.), izvršiti ustno najkasneje do dne 31. januarja 1927.

Kdor si nabavi psa kasneje tekom leta, ga mora prijaviti takoj po nabavi.

Najkasneje tekom 3 dni je prijaviti mestnemu magistratu tudi vsako premembo, ki se tiče psa, posebno vsako sumljivo obolenje, pogin, pobeg, zopetno povrnitev ter preselitev ali oddajo psa drugemu lastniku, oziroma rejniku.

Za vsakega psa se mora ob priliki prijave nabaviti pasje znamko za leto 1927 ter plačati občinsko takso v znesku Din 100.—.

Mladiči morajo dobiti pasje znamke takoj, ko so sposobni za samostojno življenje, ne glede na to, koliko časa so pri psici.

V smislu določila § 4. zakona z dne 12. avgusta 1922, U. l. št. 429-131, plača vsak zamudnik pasjo takso v dvojnem znesku.

Neve pasje znamke za leto 1927 izdaja popisovalni urad mestnega magistrata ljubljanskega (Mestni trg št. 27, II. nadstropje, vrata št. 46), kateri sprejema tudi vse prijave in naznanila.

Takse oproščeni so le psi varuhi, ki so na verigi. Če je smatrati psa za čuvaja, to je za psa, ki je za varstvo posestva potreben, odloča mestni magistrat. Zategadelj je do dne 31. januarja 1927 prijaviti tudi vse pse čuvaje.

Lastniki, oziroma rejniki, katerih psi so bili kot čuvaji oproščeni pasje takse že leta 1926, morajo najkasneje do dne 31. januarja 1927 predložiti popisovalnemu uradu mestnega magistrata tudi oprostilne odloke.

Lastniki, oziroma rejniki psov, kateri bi do dne 31. januarja 1927 ne izvršili predpisanih prijav, bodo na podlagi določila § 63. zakona z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177, kaznovani z zaporom do dveh mesecev, oziroma z globo do 3000 dinarjev.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 12. januarja 1927.

TISKARNA „MERKUR“

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 332.

TELEFON ŠTEV. 332

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDI- CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brsojavkam: „GROM“.

Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Iščem elegantno

sobo s separatnim ohodom in električno razsvetljavo. Plačam do 500 Din mesečno. — Ponudbe na upravo lista pod »Soba«.

Dobro znana

tvrdka

kupuje vsako množino bukovega oglja in suhih bukovih drv. Ponudbe: esalja poslate 841, Trieste

DRVA - ČEBIN

Volfova 1/II. - Telef. 56